

**AB „LIFOSA“
FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ, METINIS PRANEŠIMAS
IR NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA
2006 M. GRUODŽIO 31 D.**

Turinys

Puslapis

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA	3
FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ.....	5
Pelno (nuostolių) ataskaita	5
Balansas.....	6
Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita	7
Pinigų srautų ataskaita	8
Bendroji informacija	9
Apskaitos principai	9
Finansinės rizikos valdymas.....	15
Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir sprendimai.....	16
Finansinės atskaitomybės pastabos	17
METINIS PRANEŠIMAS.....	27

Nepriklausomo auditoriaus išvada

AB „Lifosa“ akcininkams

Išvada apie finansinę atskaitomybę

Mes atlikome čia pridėtos, 5–26 puslapiuose pateiktos, AB „Lifosa“ (toliau – Bendrovė) finansinės atskaitomybės, kurią sudaro 2006 m. gruodžio 31 d. balansas ir tuomet pasibaigusių metų pelno (nuostolių), nuosavo kapitalo pokyčių, pinigų srautų ataskaitos bei apibendrinti reikšmingi apskaitos principai ir kitos aiškinamojo rašto pastabos, auditą.

Vadovybės atsakomybė už finansinę atskaitomybę

Vadovybė atsakinga už šios finansinės atskaitomybės parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus Europos Sąjungos. Ši atsakomybė apima: vidaus kontrolės sistemos, skirtos finansinės atskaitomybės parengimui ir teisingam pateikimui bei reikšmingų netikslumų, galinčių atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, sukūrimą, įdiegimą ir palaikymą; tinkamų apskaitos principų pasirinkimą ir taikymą; ir pagal aplinkybes tinkamų apskaitinių įvertinimų atlikimą.

Auditoriaus atsakomybė

Mūsų pareiga – remiantis atliktu auditu, pareikšti apie šią finansinę atskaitomybę savo nuomonę. Išskyrus tai, kas aptarta pastraipoje žemiau, auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus. Šie standartai reikalauja, kad mes laikytumėmės profesinės etikos reikalavimų bei planuotume ir atliktume auditą taip, kad galėtume pagrįstai įsitikinti, jog finansinėje atskaitomybėje nėra reikšmingų netikslumų.

Audito metu atliekamos procedūros, skirtos gauti audito įrodymus, patvirtinančius sumas ir atskleidimus finansinėje atskaitomybėje. Pasirinktos procedūros priklauso nuo auditoriaus profesinio sprendimo bei reikšmingų netikslumų dėl apgaulės ar klaidos finansinėje atskaitomybėje rizikos įvertinimo. Įvertindamas šią riziką, auditorius atsižvelgia į bendrovės vidaus kontroles, susijusias su finansinės atskaitomybės parengimu ir teisingu pateikimu tam, kad galėtų nustatyti toms aplinkybėms tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad pareikštų nuomonę apie bendrovės vidaus kontrolių efektyvumą. Audito metu taip pat įvertinamas taikytų apskaitos principų tinkamumas, vadovybės atliktų apskaitinių įvertinimų pagrįstumas bei bendras finansinės atskaitomybės pateikimas.

Manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei.

Sąlyginės nuomonės pagrindimas

Tam tikras ilgalaikis materialusis turtas apskaitytas įsigijimo savikaina, sumažinta sukaupto nusidėvėjimo suma, pakoreguota dėl indeksacijos, naudojant 1992–1995 metais Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytus indeksacijos koeficientus. Šis ilgalaikis materialusis turtas ir Bendrovės akcinis kapitalas nebuvo apskaityti pagal balanso datos matavimo vienetą (t.y. pakoreguoti pagal bendrąjį kainų indeksą atskleidžiant perkamosios galios pokyčius), kaip to reikalauja TAS Nr. 29 „Finansinė atskaitomybė hiperinfliacijos sąlygomis“. Buvo neįmanoma įvertinti šio standarto nesilaikymo finansinio poveikio.

Sąlyginė nuomonė

Mūsų nuomone, išskyrus poveikį koregavimo, jeigu toks būtų, kuris būtų apskaičiuotas atsižvelgiant į *Sąlyginės nuomonės pagrindimo* pastraipoje nurodytą dalyką, finansinė atskaitomybė pateikia tikrą ir teisingą Bendrovės 2006 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties bei tuomet pasibaigusį metų jos veiklos rezultatų ir pinigų srautų vaizdą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus Europos Sąjungos.

Išvada apie kitą įstatymų reikalaujamą pateikti informaciją

Be to, mes perskaitėme 27 - 36 puslapiuose pateiktą Bendrovės metinį pranešimą už 2006 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus ir nepastebėjome jokių reikšmingų jame pateiktos finansinės informacijos neatitikimų lyginant su 2006 m. gruodžio 31 d. pasibaigusį metų audituota finansine atskaitomybe.

UAB „PricewaterhouseCoopers“ vardu

Christopher C. Butler
Partneris

Vilnius, Lietuvos Respublika
2007 m. balandžio 11 d.

Ona Armalienė
Auditoriaus pažymėjimo Nr.000008

**AB „LIFOSA”
FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ
2006 M. GRUODŽIO 31 D.**

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA

	Pastabos	Gruodžio 31 d. pasibaigę metai	
		2006	2005
Pardavimo pajamos	1	682 466	603 865
Pardavimo savikaina		(574 753)	(455 315)
Bendrasis pelnas		107 713	148 550
Pardavimo ir paskirstymo sąnaudos	2	(29 369)	(33 563)
Administracinės sąnaudos	3	(23 766)	(25 130)
Grynasis sandorių užsienio valiuta pelnas (nuostoliai)	5	(10 860)	5 126
Kitos pajamos	6	544	175
Veiklos pelnas		44 262	95 158
Palūkanų pajamos už trumpalaikius indėlius		1 267	774
Finansinės veiklos sąnaudos	7	-	(780)
		1 267	(6)
Pelnas prieš apmokestinimą		45 529	95 152
Pelno mokestis	8	(8 309)	(13 636)
Grynasis pelnas		37 220	81 516
Vienai akcijai tenkantis paprastas ir sumažintas pelnas (Lt vienai akcijai)	9	1,77	3,88

5–26 puslapiuose pateiktą finansinę atskaitomybę 2007 m. balandžio 11 d. patvirtino Generalinis direktorius ir Finansų direktorė.

Jonas Dastikas
Generalinis direktorius

Regina Ivanovienė
Finansų direktorė

9–26 puslapiuose pateikti apskaitos principai ir pastabos yra neatskiriama šios finansinės atskaitomybės dalis.

**AB „LIFOSA“
FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ
2006 M. GRUODŽIO 31 D.**

BALANSAS

		Gruodžio 31 d.	
	Pastabos	2006	2005
TURTAS			
Ilgalaikis turtas			
Ilgalaikis materialusis turtas	11	234 919	215 585
Ilgalaikis nematerialusis turtas	10	295	275
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	8	1 804	1 058
Kitos gautinos sumos	12	11 621	7 460
		248 639	224 378
Trumpalaikis turtas			
Atsargos	13	48 757	68 282
Prekybos ir kitos gautinos sumos	14	112 965	93 459
Iš anksto sumokėtas pelno mokestis		812	-
Finansinis turtas apskaitomas tikrąja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą	15	287	14 698
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	16	24 736	11 113
		187 557	187 552
Turto iš viso		436 196	411 930
AKCININKŲ NUOSAVYBĖ			
Akcinis kapitalas	17	210 206	210 206
Akcijų priedai		80	80
Įstatymų numatytas rezervas		10 873	6 798
Nepaskirstytas pelnas		170 623	137 478
Akcininkų nuosavybės iš viso		391 782	354 562
ĮSIPAREIGOJIMAI			
Trumpalaikiai įsipareigojimai			
Pelno mokesčio įsipareigojimai		4 600	10 194
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	19	35 722	47 174
Subsidijos	18	4 092	-
Įsipareigojimų iš viso		44 414	57 368
Akcininkų nuosavybės ir įsipareigojimų iš viso		436 196	411 930

9–26 puslapiuose pateikti apskaitos principai ir pastabos yra neatskiriama šios finansinės atskaitomybės dalis.

**AB „LIFOSA”
FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ
2006 M. GRUODŽIO 31 D.**

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

	Pasta- bos	Akcinis kapitalas	Akcijų priedai	Įstatymų numatytas rezervas	Nepaskirs- tytas pelnas	Iš viso
Likutis 2005 m. sausio 1 d.		210 206	80	4 793	57 967	273 046
Pervesta į įstatymų numatytą rezervą		-	-	2 005	(2 005)	-
Grynasis metų pelnas		-	-	-	81 516	81 516
Likutis 2005 m. gruodžio 31 d.	17	210 206	80	6 798	137 478	354 562
Pervesta į įstatymų numatytą rezervą		-	-	4 075	(4 075)	-
Grynasis metų pelnas		-	-	-	37 220	37 220
Likutis 2006 m. gruodžio 31 d.	17	210 206	80	10 873	170 623	391 782

**AB „LIFOSA”
FINANSINĖ ATSKAITOMYBĖ
2006 M. GRUODŽIO 31 D.**

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

	Pasta- bos	Gruodžio 31 d. pasibaigę metai	
		2006	2005
Pinigų srautai iš įprastinės veiklos			
Pinigų srautai iš įprastinės veiklos	20	56 985	73 034
Sumokėtos palūkanos		-	(780)
Sumokėtas pelno mokestis		(15 461)	-
Grynieji pinigų srautai iš įprastinės veiklos		41 524	72 254
Pinigų srautai iš investicinės veiklos			
Ilgalaikio materialiojo turto pirkimas	10,11	(46 956)	(22 957)
Pajamos iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo		225	430
Pajamos iš asocijuotos įmonės pardavimo		3 152	2 637
Vertybinių popierių pirkimas	15	(287)	(14 543)
Paskola, suteikta susijusiai šaliai		-	(14 717)
Vertybinių popierių pardavimas		14 698	-
Grynieji pinigų srautai iš investicinės veiklos		(29 168)	(49 150)
Pinigų srautai iš finansinės veiklos			
Gražintos paskolos		-	(20 093)
Palūkanų pajamos už trumpalaikius indėlius		1 267	
Finansinės nuomos (lizingo) mokėjimai		-	(115)
Grynieji pinigų srautai iš finansinės veiklos		1 267	(20 208)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų grynasis padidėjimas		13 623	2 896
Pinigų ir pinigų ekvivalentų pasikeitimas			
Metų pradžioje		11 113	8 217
Grynasis padidėjimas		13 623	2 896
Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pabaigoje	16	24 736	11 113

9–26 puslapiuose pateikti apskaitos principai ir pastabos yra neatskirama šios finansinės atskaitomybės dalis.

**AB „LIFOSA”
FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS PASTABOS
2006 M. GRUODŽIO 31 D.**

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. Lt, jeigu nenurodyta kitaip)

A. BENDROJI INFORMACIJA

AB „Lifosa” (toliau – Bendrovė), buvusi AB „Fostra”, 1963 m. buvo įsteigta kaip Kėdainių valstybinė chemijos gamykla. 1995 m. Kėdainių valstybinė chemijos gamykla buvo reorganizuota į valstybinę akcinę bendrovę ir įregistruota kaip AB „Fostra” po dalinio Bendrovės privatizavimo, įvykusio 1991-1994 m. Bendrovės buveinė yra Kėdainiuose. Buveinė registruota adresu:

Juodkiškio 50
LT-57502 Kėdainiai
Lietuva

Bendrovės akcijos yra įtrauktos į Lietuvos nacionalinės vertybinių popierių biržos Einamąjį prekybos sąrašą. Pagrindinė Bendrovės veikla – fosfatinių trąšų, daugiausiai diamonio fosfato (DAP), gamyba. 2006 m. ir 2005 m. gruodžio 31 d. pagrindiniai Bendrovės akcininkai buvo:

<i>Akcininkas</i>	<i>Akcijų skaičius</i>	<i>Akcinio kapitalo dalis, proc.</i>
„Mineral Chemical Company Eurochem”	19 160 229	91,15%
„Eurochem A.M. Limited”	767 250	3,65%
„Sagitaris International Limited”	226 909	1,08%
Kiti akcininkai	866 176	4,12%
	21 020 564	100%

Vidutinis Bendrovės darbuotojų skaičius 2006 m. buvo 1 038 (2005 m. – 1 049).

B. REIKŠMINGI APSKAITOS PRINCIPAI

B.1 Rengimo pagrindas

Bendrovės finansinė atskaitomybė parengta pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), patvirtintus ES. Ši finansinė atskaitomybė parengta vadovaujantis istorinės įsigijimo savikainos samprata, pakoreguota dėl tam tikro ilgalaikio materialiojo turto indeksavimo (B.4 pastaba) bei finansinio turto apskaitomo tikraja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą

Rengiant finansinę atskaitomybę pagal TFAS reikalavimus, reikia atlikti svarbius apskaitinius vertinimus. Taip pat vadovybei tenka priimti sprendimus, susijusius su Bendrovės taikomais apskaitos principais. Sritys, kuriose tenka priimti reikšmingus ir sudėtingus sprendimus, arba sritys, kuriose daromos prielaidos ir taikomi apskaitiniai vertinimai turi reikšmingos įtakos finansinei atskaitomybei, aprašytos D pastaboje.

Standartai, jų pakeitimai ir interpretacijos, kurie galiojo 2006 m., tačiau buvo neaktualūs

Žemiau išvardyti standartai, jų pakeitimai ir interpretacijos, kuriuos privaloma taikyti ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems nuo ar po 2006 m. sausio 1 d., tačiau kurie nėra aktualūs Bendrovės veiklai:

- TAS 19 (Pakeitimas) „Išmokos darbuotojams”;
- TAS 21 (Pakeitimas) „Grynosios investicijos į užsienyje veikiančias įmones”;
- TAS 39 (Pakeitimas) „Prognozuojamų sandorių tarp grupės įmonių pinigų srautų apsidraudimo sandorių apskaita”;
- TAS 39 (Pakeitimas) „Tikrosios vertės pasirinkimas”;
- TAS 39 ir TFAS 4 (Pakeitimas) „Finansinių garantijų sutartys”;
- TFAS 6 „Mineralinių išteklių tyrinėjimas ir vertinimas”;
- TFAS 1 (Pakeitimas) „Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymas pirmąjį kartą” ir TFAS 6 (Pakeitimas) „Mineralinių išteklių tyrinėjimas ir vertinimas”;
- TFAS IK Interpretacija 4 „Nustatymas, ar susitarimas turi lizingo požymių”;
- TFAS IK Interpretacija 5 „Teisės kylančios iš dalyvavimo eksploataavimo nutraukimo, atstatymo ir aplinkos sutvarkymo fonduose”;
- TFAS IK Interpretacija 6 „Išsipareigojimai, atsirandantys dėl dalyvavimo specifinėje rinkoje – elektroninės įrangos atliekos”.

**AB „LIFOSA”
FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS PASTABOS
2006 M. GRUODŽIO 31 D.**

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. Lt, jeigu nenurodyta kitaip)

Paskelbti standartai, jų pakeitimai ir interpretacijos, kurie negaliojo 2006 m. ir nebuvo pradėti taikyti anksčiau laiko

- TFAS 7 „Finansinės priemonės: atskleidimas” ir jį papildantis 1 TAS pakeitimas „Finansinės atskaitomybės pateikimas - kapitalo atskleidimas” (galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems nuo ar po 2007 m. sausio 1 d.) nebuvo taikyti Bendrovės 2006 metais. Bendrovė pradės taikyti šiuos standartus metiniams laikotarpiams, prasidedantiems nuo 2007 m. sausio 1 d.
- TFAS Nr. 8 „Veiklos segmentai” (galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems nuo ar po 2009 m. sausio 1 d.). Vadovybė dar neįvertino, kokios įtakos turės TFAS 8 Bendrovės veiklai.
- TAS 23 (Pakeitimas) „Skolinimosi išlaidos” (galioja laikotarpiams, prasidedantiems 2009 m. sausio 1 d.). Pakeistas TAS 23 susijęs su skolinimosi išlaidų, skirtų turtui, kuris bus paruoštas naudojimui arba pardavimui per reikšmingą laiką, apskaitos principais. Pagal pakeistą TAS 23, tokios išlaidos negalės būti nurašomos per pelno (nuostolių) ataskaitą, tačiau turės būti kapitalizuojamos prie turto vertės. Vadovybės nuomone, kadangi Bendrovė neturi paskolų, šis pakeitimas neturi įtakos Bendrovei.
- TFAS IK Interpretacija Nr. 7 „Perskaičiavimo metodo pagal TAS Nr. 29 taikymas” (galioja nuo 2006 m. kovo 1 d.). Ši interpretacija paaiškina TAS Nr. 29 taikymą ataskaitiniu laikotarpiu, kuriuo įmonė nustato hiperinfliacijos sąlygas savo funkcinės valiutos atžvilgiu, kuomet ankstesniu laikotarpiu hiperinfliacijos sąlygų nebuvo. Kadangi Bendrovės funkcinė valiuta nėra hiperinfliacinės ekonomikos valiuta, TFAS IK Interpretacija Nr. 7 nėra aktuali Bendrovės vykdomai veiklai.
- TFAS IK Interpretacija Nr.8 „TFAS Nr. 2 taikymo apimtis” (galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems nuo ar po 2006 m. gegužės 1 d.). Šioje Interpretacijoje reikalaujama atkreipti dėmesį į sandorius, susijusius su išleidžiamomis nuosavybės priemonėmis - kurių metu gautas identifikuojamas atlygis yra mažesnis už išleistų nuosavybės priemonių tikrąją vertę – ir nustatyti, ar joms turėtų būti taikomas TFAS 2. bendrovė nėra išleidusi nuosavybės priemonių, dėl to TFAS IK Interpretacija Nr. 8 yra neaktuali bendrovės veiklai.
- TFAS IK Interpretacija Nr.9 „Įterptųjų išvestinių priemonių įvertinimas iš naujo” (galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems nuo ar po 2006 m. birželio 1 d.). Šioje Interpretacijoje reikalaujama, kad įmonė įvertintų, ar įterptoji išvestinė priemonė turėtų būti atskirta nuo pagrindinės sutarties ir pripažįstama išvestine priemone, kuomet įmonė pirmą kartą tampa sutarties šalimi. Įvertinimą iš naujo atlikti draudžiama, nebent būtų pasikeitusios sutarties sąlygos, kurios reikšmingai pakeistų pinigų srautus, kurių kitaip reiktų pagal sutartį; šiuo atveju būtų reikalaujama įvertinti iš naujo. Vadovybės nuomone, ši Interpretacija yra neaktuali Bendrovės veiklai.
- TFAS IK Interpretacija Nr. 10 „Tarpinė finansinė atskaitomybė ir vertės sumažėjimas” (galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems nuo ar po 2006 m. lapkričio 1 d.). TFAS IK Interpretacija Nr. 10 draudžia kito balanso dieną atstatyti tarpiniais laikotarpiais pripažintus vertės sumažėjimo nuostolius prestižui, investicijoms į nuosavybės priemones ir investicijoms į finansinį turtą, apskaitomas įsigijimo savikaina. Bendrovė neturi investicijų į nuosavybės ar finansines priemones, apskaitomų įsigijimo savikaina, dėl to ši Interpretacija yra neaktuali Bendrovės veiklai.
- TFAS IK Interpretacija Nr. 11 „TFAS 2 - Operacijos grupės ir nuosavomis akcijomis” (galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems nuo ar po 2007 m. kovo 1 d.). Vadovybės nuomone, ši Interpretacija yra neaktuali Bendrovei.
- TFAS IK Interpretacija Nr. 12 „Paslaugų koncesijų susitarimai” (galioja metiniams laikotarpiams, prasidedantiems nuo ar po 2008 m. sausio 1 d.). Vadovybės nuomone, ši Interpretacija yra neaktuali Bendrovei.

TFAS IK Interpretacijos 10, 11, 12, TFAS 8 ir pakeistas TAS 23 dar nėra patvirtinti ES.

B.2 Perklasifikavimai ir praėjusių finansinių metų sumų perskaičiavimai

2006 m. vadovybė pakeitė išankstinių apmokėjimų už ilgalaikį materialųjį turtą klasifikavimo apskaitos politiką. Perskaičiavimo poveikis Bendrovės 2005 m. finansinei atskaitomybei parodytas žemiau.

Balansas	2005 m. gruodžio 31 d.	
	Apskaityta anksčiau	Perskaičiuota
Ilgalaikis materialusis turtas	219 105	215 585
Kitos gautinos sumos (ilgalaikės)	3 940	7 460

Aukščiau pateikti balansiniai likučiai buvo perskaičiuoti dėl išankstinių apmokėjimų už ilgalaikį materialųjį turtą perklasifikavimo iš ilgalaikio materialiojo turto straipsnio į ilgalaikių kitų gautinų sumų straipsnį.

**AB „LIFOSA”
FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS PASTABOS
2006 M. GRUODŽIO 31 D.**

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. Lt, jeigu nenurodyta kitaip)

B.3 Užsienio valiutų perskaičiavimas

(a) Funkcinė ir pateikimo valiuta

Finansinėje atskaitomybėje parodyti straipsniai įvertinti pirminės ekonominės aplinkos, kurioje Bendrovė vykdo veiklą, valiuta (toliau – funkcinė valiuta). Ši finansinė atskaitomybė pateikta Lietuvos litais (Lt), kuri yra Bendrovės funkcinė ir pateikimo valiuta. Nuo 2002 m. vasario 2 d. litas susietas su euru santykiu 3,4528 lito už 1 eurą.

(b) Sandoriai ir likučiai

Sandoriai užsienio valiuta perskaičiuojami į funkcinę valiutą naudojant valiutų kursus, galiojančius sandorių atlikimo dieną. Pelnas ir nuostoliai, atsirandantys vykdant atsiskaitymus, susijusius su šiais sandoriais, bei perskaičiuojant piniginius turto bei įsipareigojimų likučius, įvertintus užsienio valiutomis, pagal metų pabaigoje galiojančius kursus, apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje.

B.4 Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas, įsigytas 1996 m. sausio 1 d. ar vėliau, apskaitomas istorine įsigijimo savikaina, sumažinta sukaupto nusidėvėjimo suma. Ilgalaikis materialusis turtas, įsigytas iki 1996 m. sausio 1 d., apskaitomas istorine įsigijimo savikaina, sumažinta sukaupto nusidėvėjimo suma, koreguota dėl indeksacijos, taikant Lietuvos Respublikos Vyriausybės skirtingoms turto grupėms nustatytus indeksacijos koeficientus. Per laikotarpį nuo 1992 m. sausio 1 d. iki 1995 m. gruodžio 31 d. buvo atliktos keturios ilgalaikio materialiojo turto indeksacijos.

Indeksacijų metu buvo taikomi šie indeksacijos koeficientai (priklausomai nuo turto įsigijimo datos ir tipo):

Indeksacijos data	Ilgalaikio materialiojo turto indeksacijos koeficientai
1992 m. sausio 1 d.	2,2 karto
1992 m. liepos 1 d.	2-5 kartus
1994 m. balandžio 15 d.	1,4-14 kartų
1995 m. gruodžio 31 d.	1,2-1,7 karto

Vėliau patiriamos išlaidos pridamos prie turto apskaitinės vertės arba pripažįstamos kaip atskiras turtas tik tuo atveju, jeigu tikėtina, kad ateityje Bendrovė iš šio turto gaus ekonominės naudos ir šio turto savikaina gali būti patikimai įvertinta. Visos kitos remonto ir priežiūros sąnaudos pripažįstamos sąnaudomis pelno (nuostolių) ataskaitoje per tą finansinį laikotarpį, kuomet jos buvo patirtos.

Turto nusidėvėjimas apskaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą, nurašant turto įsigijimo vertę iki likvidacinės vertės per šiuos nustatytus naudingo tarnavimo laikotarpius:

Pastatai	40 metų
Mašinos ir įrengimai	10-25 metai
Transporto priemonės	4-10 metų
Įranga ir kitas ilgalaikis materialusis turtas	5-8 metai

Turto likvidacinės vertės ir naudingo tarnavimo laikotarpiai peržiūrimi ir prireikus koreguojami kiekvieną balanso parengimo dieną.

Jei nustatoma, kad ilgalaikio materialiojo turto apskaitinė viršija jo nustatytą atsiperkamąją vertę, turto vertė iš karto yra sumažinama iki atsiperkamosios vertės (B.6 pastaba).

Nebaigta statyba perkeliama į atitinkamas ilgalaikio materialiojo turto grupes tuomet, kai ji užbaigiama ir turtas yra parengtas jo numatytam naudojimui.

Kai ilgalaikis materialusis turtas nurašomas arba kitaip perleidžiamas, jo įsigijimo vertė bei susijęs nusidėvėjimas toliau nebeapskaitomi finansinėje atskaitomybėje, o su tuo susijęs pelnas arba nuostoliai, apskaičiuoti kaip skirtumas tarp įplaukų ir perleisto ilgalaikio materialiojo turto apskaitinės vertės, įtraukiami apskaičiuojant veiklos pelną.

B.5 Nematerialusis turtas

Programinė įranga, iš kurios Bendrovė tikisi gauti ekonominės naudos ateityje, apskaitoma įsigijimo savikaina, sumažinta sukauptos amortizacijos suma. Amortizacija skaičiuojama taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą per 3 metų naudingo tarnavimo laikotarpį.

B.6 Nefinansinio turto vertės sumažėjimas

AB „LIFOSA“
FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS PASTABOS
2006 M. GRUODŽIO 31 D.

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. Lt, jeigu nenurodyta kitaip)

Turtas, kuriam skaičiuojama amortizacija arba nusidėvėjimas, peržiūrimas, siekiant nustatyti jo vertės sumažėjimą, jeigu tik tam tikri įvykiai ar aplinkybių pasikeitimai liudija, kad turto apskaitinė vertė gali būti neatgauta. Suma, kuria turto apskaitinė vertė viršija jo atsiperkamąją vertę, pripažįstama vertės sumažėjimo nuostoliais. Atsiperkamoji vertė yra turto tikroji vertė, atėmus pardavimo sąnaudas, arba naudojimo vertė, priklausomai nuo to, kuri iš jų yra didesnė. Nustatant turto vertės sumažėjimą, turtas yra sugrupuojamas į mažiausias grupes, kurių atžvilgiu galima nustatyti atskirus pinigų srautus (pinigų srautus sukurančius vienetus).

B.7 Finansinis turtas

Bendrovė klasifikuoja savo finansinį turtą į šias grupes: finansinis turtas apskaitomas tikrąja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą, paskolos ir gautinos sumos. Klasifikavimas priklauso nuo įsigyto finansinio turto paskirties. Vadovybė nustato finansinio turto klasifikaciją jo pirmojo apskaitymo metu, o vėliau peržiūri klasifikaciją kiekvienos atskaitomybės parengimo dieną.

(a) Finansinis turtas apskaitomas tikrąja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą

Ši grupė turi du pogrupius: prekybai skirtas finansinis turtas ir finansinis turtas apskaitomas tikrąja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą jį įsigijus. Finansinis turtas priskiriamas prie šios grupės, jeigu jis buvo įsigytas iš esmės siekiant jį parduoti artimiausiu metu. Vadovybės taikoma politika – savanoriškai nepriskirti finansinio turto prie apskaitomo tikrąja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą.

(b) Paskolos ir gautinos sumos

Paskolos ir gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas, kuriam nustatyti fiksuoti ar kitaip nustatomi mokėjimai ir kuris nekotiruojamas aktyvioje rinkoje. Jos apskaitomos kaip trumpalaikis turtas, išskyrus tuos atvejus, kuomet jų terminas yra ilgesnis nei 12 mėnesių nuo balanso parengimo dienos. Pastaruoju atveju jos priskiriamos prie ilgalaikio turto. Paskolos ir gautinos sumos apskaitomos balanso prekybos ir kitų gautinų sumų straipsnyje.

[prastiniai investicijų pirkimai ir pardavimai pripažįstami sandorio dieną, t.y. tuomet, kai Bendrovė įsipareigoja pirkti ar parduoti turtą. Finansinis turtas apskaitomas tikrąja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą pradžioje pripažįstamas tikrąja verte, o sandorio išlaidos pripažįstamos sąnaudomis pelno (nuostolių) ataskaitoje. Investicijos nebeapskaitomos, kuomet baigiasi teisių gauti pinigų srautus iš investicijų terminas arba jos buvo perduotos ir Bendrovė perdavė iš esmės visą su nuosavybe susijusių riziką ir naudą. Vėliau finansinis turtas apskaitomas tikrąja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą yra pripažįstamas tikrąja verte. Paskolos ir gautinos sumos apskaitomos amortizuota savikaina, taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą.

Kotiruojamų investicijų tikroji vertė remiasi dabartinėmis rinkos pardavimo kainomis.

B.8 Atsargos

Atsargos apskaitomos savikaina arba grynąja galimo realizavimo verte, priklausomai nuo to, kuri iš jų yra mažesnė. Savikaina apskaičiuojama vadovaujantis *FIFO* metodu. Pagamintos produkcijos ir nebaigtos gamybos savikainą sudaro žaliavos, tiesioginės darbo ir kitos tiesioginės sąnaudos bei susijusios netiesioginės gamybos sąnaudos, tačiau į ją neįtraukiamos skolinimosi išlaidos. Grynoji galimo realizavimo vertė yra įvertinta pardavimo kaina, esant įprastoms verslo sąlygoms, atėmus produkcijos užbaigimo ir pardavimo sąnaudas.

B.9 Prekybos ir kitos gautinos sumos

Gautinos sumos pradžioje yra apskaitomos tikrąja verte, o vėliau vertinamos amortizuota savikaina, taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą, sumažinta atidėjimo vertės sumažėjimui suma. Atidėjimas gautinų sumų vertės sumažėjimui nustatomas tuomet, kai yra objektyvių įrodymų, jog Bendrovė nesugebės atgauti visų šių sumų per iš anksto nustatytus terminus. Atidėjimo suma yra skirtumas tarp apskaitinės vertės ir įvertintų būsimųjų pinigų srautų, diskontuotų taikant apskaičiuotų palūkanų normą, dabartinės vertės. Atidėjimo suma pripažįstama pelno (nuostolių) ataskaitos administracinių sąnaudų straipsnyje. Beviltiškos skolos yra nurašomos tais metais, kuriais jos nustatomos kaip neatgautinos.

B.10 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigai ir pinigų ekvivalentai apskaitomi nominalia verte. Pinigų srautų ataskaitos sudarymo tikslams pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro pinigai kasoje bei pinigai bankuose iki pareikalavimo.

**AB „LIFOSA”
FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS PASTABOS
2006 M. GRUODŽIO 31 D.**

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. Lt, jeigu nenurodyta kitaip)

B.11 Akcinis kapitalas

Paprastosios akcijos apskaitomos jų nominalia verte. Už parduotas akcijas gauta suma, viršijanti jų nominalią vertę, apskaitoma kaip akcijų priedai. Papildomos išorinės išlaidos, tiesiogiai priskiriamos naujų akcijų emisijai, apskaitomos kaip akcijų priedų sumažėjimas.

B.12 Įstatymų numatytas rezervas

Įstatymų numatytas rezervas yra privalomas pagal Lietuvos Respublikos įstatymų reikalavimus. Kasmetinis pervedimas į įstatymo numatytą rezervą sudaro 5 proc. grynojo rezultato ir yra privalomas tol, kol šis rezervas pasiekia 10 proc. akcinio kapitalo. Įstatymo numatytas rezervas negali būti skirtas dividendų mokėjimui, tačiau gali būti panaudotas būsimiems nuostoliams padengti.

B.13 Prekybos mokėtinos sumos

Prekybos mokėtinos sumos pradžioje pripažįstamos tikraja verte, o vėliau vertinamos amortizuota savikaina, taikant apskaičiuotą palūkanų normos metodą.

B.14 Pelno mokestis

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymu, apmokestinamam pelnui taikomas 15 proc. pelno mokesčio tarifas. Mokesčių sąnaudos, apskaitytos šioje finansinėje atskaitomybėje, remiasi vadovybės atliktais skaičiavimais pagal Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymus. Pelno mokesčio tarifas už 2005 ir 2006 metus yra 15 proc.

Vadovaujantis naujai priimtu LR laikinuoju socialinio mokesčio įstatymu, apmokestinamam pelnui, uždirbtam per 2006 ir 2007 metus, taikomas socialinis mokestis, kuris už 2006 ir 2007 metus atitinkamai sudaro 4 proc. ir 3 proc. (pridedant prie 15% pelno mokesčio tarifo).

Atidėtasis pelno mokestis apskaitomas taikant įsipareigojimų metodą laikiniams skirtumams, susidarantiems tarp turto ir įsipareigojimų mokesčių bazės ir jų apskaitinės vertės finansinėje atskaitomybėje. Atidėtasis pelno mokestis apskaičiuojamas taikant balanso parengimo dienai patvirtintus arba iš esmės patvirtintus mokesčių tarifus (ir įstatymus), kuriuos numatoma taikyti, kuomet bus realizuojamas susijęs atidėtojo pelno mokesčio turtas arba įvykdomas atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas.

Pagrindiniai laikinieji skirtumai susidaro nuo sukauptų sąnaudų. Atidėtasis pelno mokestis apskaičiuojamas taikant balanso parengimo dienai patvirtintus arba iš esmės patvirtintus mokesčių tarifus. Tačiau atidėtasis pelno mokestis nepripažįstamas, jeigu jis susidaro dėl kitų nei verslo sujungimo būdu atsiradusio turto ar įsipareigojimų pirminio pripažinimo, kuris sandorio metu neturėjo jokios įtakos nei apskaitiniam, nei apmokestinamam pelnui ar nuostoliams.

B.15 Lizingas ir nuoma – kur Bendrovė yra nuomininkė

(a) Finansinė nuoma (lizingas)

Ilgalaikio materialiojo turto nuoma, kuomet Bendrovei perduodama iš esmės visa su turto nuosavybe susijusi rizika ir nauda vadinama finansine nuoma (lizingu). Finansinė nuoma pradžioje kapitalizuojama mažesne iš dviejų verčių: lizingo būdu įsigyto ilgalaikio materialiojo turto tikraja verte arba įvertinta minimalių lizingo įmokų dabartine verte. Nuomos mokestis paskirstomas tarp įsipareigojimų bei finansavimo sąnaudų taip, kad sudarytų pastovią palūkanų normą likusiam lizingo įsipareigojimų balansui. Atitinkamai, nuomos mokesčiai, atėmus būsimas finansavimo sąnaudas, yra apskaitomi ilgalaikių mokėtinų sumų straipsnyje, išskyrus tuos atvejus, kuomet mokėjimai turi būti atlikti per 12 mėnesių ir tokiu atveju jie apskaitomi trumpalaikiuose įsipareigojimuose. Finansinės nuomos būdu įsigytas ilgalaikis materialusis turtas yra nudėvimas per jo naudingą tarnavimo laikotarpį arba lizingo laikotarpį, priklausomai nuo to, kuris iš jų yra trumpesnis.

(b) Nuoma

Nuoma, kai nuomotojui lieka reikšminga rizikos dalis ir nuosavybės teikiama nauda, laikoma nuoma. Nuomos įmokos (atėmus bet kurias nuomotojo suteiktas nuolaidas) pripažįstamos sąnaudomis pelno (nuostolių) ataskaitoje proporcingai per visą nuomos laikotarpį.

B.16 Nuoma – kur Bendrovė yra nuomotoja

Turtas, išnuomotas pagal nuomos sutartis, apskaitomas balanse ilgalaikio materialiojo turto straipsnyje. Jis nudėvimas per numatytą naudingo tarnavimo laiką panašiai, kaip ir kitas bendrovei priklausantis ilgalaikis materialusis turtas. Nuomos pajamos pripažįstamos proporcingai per visą nuomos laikotarpį.

B.17 Išmokos darbuotojams

**AB „LIFOSA”
FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS PASTABOS
2006 M. GRUODŽIO 31 D.**

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. Lt, jeigu nenurodyta kitaip)

(a) Socialinio draudimo įmokos

Bendrovė už savo darbuotojus moka socialinio draudimo įmokas į Valstybinį socialinio draudimo fondą (toliau – Fondas) pagal nustatytą įmokų planą, vadovaujantis vietos teisės aktų reikalavimais. Nustatytų įmokų planas – tai planas, pagal kurį Bendrovė moka fiksuoto dydžio įmokas į Fondą ir neturi teisinio ar konstruktyvaus įsipareigojimo toliau mokėti įmokas, jei Fondas neturi pakankamai turto, kad sumokėtų visas išmokas darbuotojams, susijusias su jų tarnyba dabartiniu ir ankstesniais laikotarpiais. Socialinio draudimo įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal kaupimo principą ir priskiriamos prie darbo užmokesčio sąnaudų.

(b) Išėitinės išmokos

Išėitinės išmokos darbuotojams mokamos nutraukus darbo santykius su darbuotoju iki jo įprasto išėjimo į pensiją arba darbuotojui priėmus sprendimą savo noru išėiti iš darbo mainais į tokias išmokas. Bendrovė pripažįsta išėitines išmokas tada, kai ji yra akivaizdžiai įpareigota nutraukti darbo santykius su esamais darbuotojais pagal detalų oficialų darbo santykių nutraukimo planą be galimybės jo atsisakyti arba įpareigota mokėti išėitines išmokas po to, kai jos buvo pasiūlytos už išėjimą iš darbo savo noru. Jei išėitinės išmokos tampa mokėtinos vėliau nei per 12 mėnesių nuo balanso datos, jos turi būti diskontuojamos iki dabartinės vertės.

(c) Premijų planai

Bendrovė pripažįsta įsipareigojimą ir sąnaudas premijoms, kuomet ji yra įsipareigojusi pagal sutartį arba praeityje taikoma praktika yra sukūrusi konstruktyvų įsipareigojimą.

B.18 Pajamų pripažinimas

Pardavimo pajamas sudaro atlygio, gauto ar gautino už parduotas prekes ir paslaugas Bendrovei vykdant įprastinę veiklą, tikroji vertė. Pajamos apskaitomos atėmus pridėtinės vertės mokestį, sugrąžintas prekes ir kainų nuolaidas bei eliminavus pardavimus Bendrovės viduje. Pajamos iš prekių pardavimo pripažįstamos tik tada, kai pirkėjui perduodama visa reikšminga rizika ir nuosavybės į prekes teikiama nauda.

Palūkanų pajamos pripažįstamos proporcingai, taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą. Kuomet sumažėja gautinos sumos vertė, Bendrovė sumažina jos apskaitinę vertę iki atsiperkamosios vertės, kurią sudaro įvertinti būsimi pinigų srautai, diskontuoti priemonės pirmine apskaičiuotų palūkanų norma, ir toliau skaičiuoja diskontą kaip palūkanų pajamas. Palūkanų pajamos už sumažėjusios vertės paskolas pripažįstamos taikant pirminę apskaičiuotų palūkanų normą.

B.19 Dividendų paskirstymas

Bendrovės akcininkams paskirstomi dividendai Bendrovės finansinėje atskaitomybėje pripažįstami įsipareigojimu tuo laikotarpiu, kuomet jie patvirtinami Bendrovės akcininkų.

B.20 Vienai akcijai tenkantis pelnas

Vienai akcijai tenkantis paprastasis pelnas apskaičiuojamas dalijant akcininkams tenkantį grynąjį pelną iš per laikotarpį išleistų paprastųjų vardinių akcijų skaičiaus svertinio vidurkio, neįskaitant paprastųjų vardinių akcijų, kurias nusipirko Bendrovė ir kurios laikomos kaip nuosavos akcijos.

B.21 Informacija apie segmentus

Verslo segmentas – tai turto ir veiklos grupė, kurioje gaminami produktai ar teikiamos paslaugos, kurių rizika ir pelningumas skiriasi nuo verslo segmentų. Vienintelis Bendrovės verslo segmentas – mineralinių trąšų gamyba, todėl informacija apie pagrindinius verslo segmentus nėra pateikiama. Geografiniame segmente gaminami produktai ar teikiamos paslaugos tam tikroje ekonominėje aplinkoje, kurios rizika ir pelningumas skiriasi nuo kitų segmentų, veikiančių kitoje ekonominėje aplinkoje.

AB „LIFOSA”
FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS PASTABOS
2006 M. GRUODŽIO 31 D.

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. Lt, jeigu nenurodyta kitaip)

B.22 Emisijos teisės

Bendrovė dalyvauja anglies dioksido viršutinės ribos ir prekybos schemoje (angl. „cap and trade scheme“). Bendrovei yra nustatytas tikslas sumažinti anglies dioksido emisijos į atmosferą kiekį iki nustatyto lygio (viršutinės ribos). Vyriausybė Bendrovei suteikia emisijos teises, kurių skaičius lygus viršutinei ribai. Teisės suteikiamos neatlygintinai. Bendrovė įvertina ir emisijos teises, ir vyriausybės subsidijas įsigijimo savikaina, lygia nuliui. Įvykdžius faktines emisijas, pripažįstamas įsipareigojimas. Įsipareigojimai, kurie bus padengti turimomis emisijos teisėmis, įvertinami tų emisijos teisių apskaitine verte. Bet kuris emisijų perviršis įvertinamas emisijos teisių rinkos verte laikotarpio pabaigoje. Pajamos iš parduoto emisijos teisių perviršio pripažįstamos faktinio pardavimo dieną.

B.23 Subsidijos

Subsidijos pripažįstamos tuomet, kai pagrįstai užtikrinama, kad subsidija bus gauta ir Bendrovė laikysis visų jai keliamų sąlygų.

Subsidijos, susijusios su ilgalaikio materialiojo turto pirkimu, pripažįstamos trumpalaikiais įsipareigojimais ir apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitoje proporcingai per visą susijusio turto nusidėvėjimo laikotarpį.

C. FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS

(a) Finansinės rizikos veiksniai

Vykdydama veiklą, Bendrovė susiduria su įvairiomis finansinėmis rizikomis. Bendrovės bendra rizikos valdymo programa pagrindinį dėmesį skiria finansinių rinkų nenusipėjumui ir ja siekiama sumažinti galimą neigiamą poveikį Bendrovės finansiniams veiklos rezultatams.

Rinkos rizika: valiutų kursų svyravimo rizika

Bendrovės užsienio valiutų kursų svyravimo rizika valdoma derinant numatomus pagrindinių valiutų pinigų srautus. Dauguma Bendrovės operacijų, įskaitant prekių pardavimo ir žaliavų pirkimo sandorius, yra vykdomos JAV doleriais.

Kredito rizika

Bendrovėje nėra reikšmingos kredito rizikos koncentracijos. Bendrovė yra patvirtinusi politikas, leidžiančias užtikrinti, kad produktų pardavimai būtų vykdomi tik tinkamą kreditavimo istoriją turintiems pirkėjams.

Likvidumo rizika

Bendrovei iškilusi likvidumo rizika dėl gautinų ir mokėtinų sumų terminų nesutapimo. Bendrovės likvidumo rizikos valdyme pagrindinis dėmesys skiriamas grynųjų pinigų įplaukų ir išmokų, susijusių su trumpalaikėmis gautinomis ir mokėtinomis sumomis, terminų derinimui, kapitalinėms investicijoms bei pakankamų likvidžių lėšų kaupimui, iš kurių bus atliekami reguliarūs mokėjimai pagal nustatytą grafiką.

Palūkanų normos rizika

Bendrovė neturi reikšmingo palūkanas uždirbančio turto ir įsipareigojimų, kuriems nustatytos palūkanos. Bendrovės taikoma politika – palaikyti diversifikuotą skolų portfelį. Pasiskirstymas tarp fiksuotos ir kintamos palūkanų normos priklauso nuo faktinės situacijos rinkoje.

(b) Tikrosios vertės vertinimas

Laikoma, kad gautinų sumų nominali vertė, atėmus vertės sumažėjimą, ir mokėtinų sumų nominali vertė atitinka jų tikrąsias vertes. Atskleidimo finansinėje atskaitomybėje tikslams finansinių įsipareigojimų tikroji vertė nustatoma diskontuojant būsimus pinigų srautus pagal sutartis, taikant dabartinę rinkos palūkanų normą, kurią Bendrovė taiko panašioms finansinėms priemonėms.

**AB „LIFOSA”
FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS PASTABOS
2006 M. GRUODŽIO 31 D.**

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. Lt, jeigu nenurodyta kitaip)

D. SVARBŪS APSKAITINIAI VERTINIMAI IR SPRENDIMAI

Vertinimai ir sprendimai nuolat peržiūrimi ir įvertinami remiantis praeities patirtimi bei kitais veiksniais, įskaitant būsimų įvykių tikimybę, kuri laikoma pagrįsta tam tikromis aplinkybėmis.

Atidėjimas gautinų sumų vertės sumažėjimui

Atidėjimas gautinų sumų vertės sumažėjimui, apskaičiuotas remiantis vadovybės atliktais sumų, kurios nebus susigražintos pagal pradžioje numatytus terminus, atgautinumo ir susigražinimo laiko vertinimais. Šiam apskaičiavimui atlikti reikia priimti svarbius sprendimus. Sprendimai priimami atsižvelgiant į skolininko reikšmingas finansines problemas, tikimybę, kad skolininkas bankrutuos ar jam bus atlikta finansinė reorganizacija, taip pat į mokėjimų neįvykdymą ar uždelsimą. Dabartiniai Bendrovės vertinimai galėtų žymiai pasikeisti, pasikeitus situacijai rinkoje ir bendrai visoje ekonomikoje. Atgautinumas taip pat labai priklauso nuo sėkmės faktorių ir veiksmų, kurių buvo imtasi, siekiant susigražinti gautinas sumas, kurių mokėjimas buvo žymiai uždelstas

Ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpių vertinimas

Bendrovė turi senus pastatus ir įrangą, kurių naudingo tarnavimo laikotarpiai įvertinti remiantis numatomais produkto gyvavimo ciklais. Tačiau ekonominiai naudingo tarnavimo laikotarpiai gali skirtis nuo dabartinių vertinimų dėl techninių naujovių ar konkurentų veiksmų.

**AB „LIFOSA”
FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS PASTABOS
2006 M. GRUODŽIO 31 D.**

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. Lt, jeigu nenurodyta kitaip)

FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS PASTABOS

1. Informacija apie segmentus

Piminių segmentas – verslo segmentai

Bendrovės vienintelis verslo segmentas – mineralinių trąšų gamyba.

Antrinis segmentas – geografiniai segmentai

Visas Bendrovės turtas yra Lietuvoje. Bendrovės pardavimo pajamų pagal rinkas analizė pateikta žemiau:

	Pardavimo pajamos		Turto iš viso		Kapitalinės investicijos	
	2006	2005	2006	2005	2006	2005
Turkija	78 723	92 264		-		-
Lietuva	70 054	75 095	436 196	411 930	45 442	19 755
Prancūzija	56 525	69 795	-	-	-	-
Vokietija	43 693	68 868	-	-	-	-
Nyderlandai	50 681	61 911	-	-	-	-
Airija	28 886	35 966	-	-	-	-
Pakistanas	58 766	33 067	-	-	-	-
Lenkija	45 844	29 174	-	-	-	-
Čekijos Respublika	17 917	22 836	-	-	-	-
Kenija	17 557	-	-	-	-	-
Rumunija	13 200	-	-	-	-	-
Vengrija	17 793	-	-	-	-	-
Etiopija	52 746	-	-	-	-	-
Indija	23 895	-	-	-	-	-
Urugvajus	17 683	-	-	-	-	-
Ispanija	13 395	16 588	-	-	-	-
Didžioji Britanija	10 326	8 960	-	-	-	-
Italija	7 237	10 846	-	-	-	-
Kitos šalys	57 545	78 495	-	-	-	-
	682 466	603 865	436 196	411 930	45 442	19 755

Pardavimo pajamos priskirtos segmentams pagal pirkėjų buvimo vietą.

Pardavimo pajamų analizė pagal jų grupes:

	2006	2005
Prekių pardavimai	664 741	582 996
Žaliavų pardavimai	5 267	10 418
Suteiktos paslaugos	12 303	10 194
Kita	155	257
	682 466	603 865

2. PARDAVIMO IR PASKIRSTYMO SĄNAUDOS

	2006	2005
Gabenimo laivais sąnaudos	8 082	16 350
Transportavimo sąnaudos	13 036	9 732
Krovos ir ekspedicijos sąnaudos	7 247	6 465
Patikrinimo ir sertifikavimo sąnaudos	899	857
Kitos paskirstymo sąnaudos	105	159
	29 369	33 563

**AB „LIFOSA”
FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS PASTABOS
2006 M. GRUODŽIO 31 D.**

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. Lt, jeigu nenurodyta kitaip)

3. ADMINISTRACINĖS SĄNAUDOS

	2006	2005
Išmokos darbuotojams	9 922	6 881
Socialinis draudimas	3 193	2 194
Mokesčiai (išskyrus pelno mokestį)	1 772	3 456
Nusidėvėjimas ir amortizacija	1 095	1 038
Draudimas	883	1 456
Apsaugos paslaugos	693	662
Telekomunikacijų sąnaudos	423	385
Kitos administracinės sąnaudos	5 785	9 058
	23 766	25 130

4. SĄNAUDOS PAGAL JŲ POBŪDĮ

	2006	2005
Sunaudotos žaliavos ir medžiagos	456 569	393 838
Išmokos darbuotojams	48 904	41 842
Transportavimo paslaugos	29 369	33 563
Nusidėvėjimas ir amortizacija	26 060	25 346
Pagamintos produkcijos, pusgaminių ir nebaigtos gamybos pasikeitimas	20 172	(22 011)
Remontas ir eksploatacija	14 044	13 448
Energija ir kuras	11 511	10 982
Mokesčiai (išskyrus pelno mokestį)	1 772	3 456
Konsultacinės paslaugos	1 634	457
Apsaugos paslaugos	693	662
Telekomunikacijos ir IT priežiūros sąnaudos	505	385
Rinkodara	197	140
Kita	16 458	11 900
	627 888	514 008

Išmokų darbuotojams sąnaudas sudaro: 31 833 tūkst. Lt atlyginimai (2005 m. – 29 050 tūkst. Lt), 10 708 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokos (2005 m. – 9 069 tūkst. Lt) ir 6 363 tūkst. Lt premijos bei kitos išmokos (2005 – 3 723 tūkst. Lt).

5. GRYNASIS OPERACIJŲ UŽSIENIO VALIUTA PELNAS (NUOSTOLIAI)

Grynasis operacijų užsienio valiuta pelnas ir nuostoliai atsirado dėl reikšmingų Bendrovės funkcinės valiutos (Lietuvos lito) ir pagrindinės prekybos valiutos (JAV dolerio) keitimo kurso svyravimų.

6. KITOS PAJAMOS

	2006	2005
Palūkanų pajamos už trumpalaikę paskolą	527	12
Pelnas iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo	17	163
	544	175

**AB „LIFOSA”
FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS PASTABOS
2006 M. GRUODŽIO 31 D.**

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. Lt, jeigu nenurodyta kitaip)

7. FINANSINĖS VEIKLOS SĄNAUDOS

	2006	2005
Palūkanų sąnaudos už paskolas ir finansinės nuomos įsipareigojimus	-	780

8. PELNO MOKESTIS

	2006	2005
Ataskaitinio laikotarpio pelno mokestis	9 055	10 194
Atidėtasis pelno mokestis	(746)	3 442
	<u>8 309</u>	<u>13 636</u>

Pelno mokestis, taikomas Bendrovės pelnui prieš apmokestinimą, skiriasi nuo teorinės sumos, kuri susidarytų taikant bazinį pelno mokesčio tarifą:

	2006	2005
Pelnas prieš apmokestinimą	45 530	95 152
Mokestis taikant 19 proc. tarifą (2005 m. – 15 proc.)	8 651	14 273
Neapmokestinamos pajamos	(442)	(641)
Apmokestinamojo pelno nemažinančios sąnaudos	101	4
Pelno mokestis	<u>8 309</u>	<u>13 636</u>

**AB „LIFOSA”
FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS PASTABOS
2006 M. GRUODŽIO 31 D.**

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. Lt, jeigu nenurodyta kitaip)

8. PELNO MOKESTIS (TĘSINYS)

Atidėtojo pelno mokesčio turto pasikeitimas per laikotarpį:

Atidėtojo pelno mokesčio turtas

	Mokestiniai nuostoliai	Sukauptos sąnaudos	Iš viso
2005 m. sausio 1 d.	4 500	267	4 767
Pripažinta pelno (nuostolių) ataskaitoje	(4 500)	791	(3 709)
2005 m. gruodžio 31 d.	-	1 058	1 058
Pripažinta pelno (nuostolių) ataskaitoje	-	746	746
2006 m. gruodžio 31 d.	-	1 804	1 804

Atidėtasis pelno mokesčio turtas yra pripažįstamas tokia apimtimi, kokia yra tikėtina, kad ateityje bus gautas apmokestinamasis pelnas, kurio pakaks laikiniams skirtumams panaudoti.

2006 m. gruodžio 31 d. Bendrovė nebuvo pripažinusi atidėtojo pelno mokesčio turto finansinės veiklos mokesčiniams nuostoliams (atsiradusiems dėl dukterinės ir asocijuotos įmonių pardavimo), kurie sudarė 963 tūkst. Lt, kadangi ji nesitikė uždirbti pakankamo pelno iš finansinės ar investicinės veiklos, o finansinės veiklos nuostoliai galėtų būti panaudoti tik sudengimui su pelnu iš finansinės ar investicinės veiklos, vadovaujantis LR pelno mokesčio įstatymu.

Tikimasi, kad atidėtojo pelno mokesčio turtas, pripažintas sukauptoms sąnaudoms (atostogų bei premijų rezervams), bus realizuotas per 2007 metus.

9. VIENAI AKCIJAI TENKANTIS PELNAS

	2006	2005
Akcininkams tenkantis grynas pelnas	37 220	81 516
Išleistų paprastųjų vardinių akcijų skaičiaus svartinis vidurkis (tūkst.)	21 021	21 021
Vienai akcijai tenkantis pelnas (Lt už vieną akciją)	1,77	3,88

**AB „LIFOSA”
FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS PASTABOS
2006 M. GRUODŽIO 31 D.**

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. Lt, jeigu nenurodyta kitaip)

10. NEMATERIALUSIS TURTAS

	Programinė įranga
2004 m. gruodžio 31 d.	
Įsigijimo savikaina	265
Sukaupta amortizacija	(63)
Likutinė vertė	<u>202</u>
2005 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai	
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	202
Įsigijimai	155
Perleidimai ir nurašymai	-
Amortizacijos sąnaudos	(82)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	<u>275</u>
2005 m. gruodžio 31 d.	
Įsigijimo savikaina	420
Sukaupta amortizacija	(145)
Likutinė vertė	<u>275</u>
2006 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai	
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	275
Įsigijimai	183
Perleidimai ir nurašymai	(71)
Amortizacijos sąnaudos	(92)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	<u>295</u>
2006 m. gruodžio 31 d.	
Įsigijimo savikaina	600
Sukaupta amortizacija	(305)
Likutinė vertė	<u>295</u>

**AB „LIFOSA”
FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS PASTABOS
2006 M. GRUODŽIO 31 D.**

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. Lt, jeigu nenurodyta kitaip)

11. ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS

	Pastatai	Mašinos ir įrengimai	Transporto priemonės ir įranga	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2004 m. gruodžio 31 d.						
Įsigijimo savikaina	171 223	330 881	13 699	12 331	473	528 607
Sukauptas nusidėvėjimas	(76 459)	(210 958)	(11 605)	(8 224)	-	(307 246)
Likutinė vertė	94 764	119 923	2 094	4 107	473	221 361
2005 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai						
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	94 764	119 923	2 094	4 107	473	221 361
Įsigijimai	2 421	7 032	162	199	9 941	19 755
Perleidimai ir nurašymai	(62)	(32)	(160)	(13)	-	(267)
Perklasifikavimai		7 268			(7 268)	
Nusidėvėjimas	(4 582)	(18 948)	(570)	(1 164)	-	(25 264)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	92 541	115 243	1 526	3 129	3 146	215 585
2005 m. gruodžio 31 d.						
Įsigijimo savikaina	170 888	330 073	11 619	11 610	3 146	527 336
Sukauptas nusidėvėjimas	(78 347)	(214 830)	(10 093)	(8 481)	-	(311 751)
Likutinė vertė	92 541	115 243	1 526	3 129	3 146	215 585
2006 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai						
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	92 541	115 243	1 526	3 129	3 146	215 585
Įsigijimai	3 096	10 404	4 944	1 024	25 974	45 442
Perleidimai ir nurašymai	(94)	-	-	(43)	-	(137)
Perklasifikavimai	199	7 922	-	51	(8 172)	-
Nusidėvėjimas	(4 620)	(19 702)	(477)	(1 172)	-	(25 971)
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	91 122	113 867	5 993	2 989	20 948	234 919
2006 m. gruodžio 31 d.						
Įsigijimo savikaina	174 059	342 163	16 549	12 065	20 948	565 784
Sukauptas nusidėvėjimas	(82 937)	(228 296)	(10 556)	(9 076)	-	(330 865)
Likutinė vertė	91 122	113 867	5 993	2 989	20 948	234 919

Žemę Bendrovė nuomojasi 99 metų laikotarpiui iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės pagal nuomos sutartį, sudarytą 1997 metais. Nuomos mokėjimai už žemę 2006 metais sudarė 298 tūkst. Lt (2005 m. – 309 tūkst. Lt).

**AB „LIFOSA”
FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS PASTABOS
2006 M. GRUODŽIO 31 D.**

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. Lt, jeigu nenurodyta kitaip)

11. ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS (TĘSINYS)

Be to, Bendrovė nuomojo tam tikrą savo ilgalaikį materialųjį turtą, kurio likutinė vertė sudarė 1 307 tūkst. Lt (2005 m. – 1 334 tūkst. Lt). Metinės pajamos, uždirbtos iš šio turto nuomos, sudarė 163 tūkst. Lt (2005 m. – 134 tūkst. Lt), o patirtos nusidėvėjimo sąnaudos sudarė 177 tūkst. Lt (2005 m. – 150 tūkst. Lt).

12. KITOS GAUTINOS SUMOS

Ilgalaikių gautinų sumų likutis apima 2 497 tūkst. Lt (2005 m. – 1 030 Lt) ilgalaikį indėlį, skirtą užtikrinti neapibrėžtąjį įsipareigojimą sutvarkyti gamyklos aplinką, vadovaujantis LR aplinkos apsaugos ministerijos patvirtinta tvarka, tuo atveju, jeigu Bendrovė nutrauktų savo veiklą (22 pastaba) bei 9 124 tūkst. Lt (2005 m. – 3 520 tūkst. Lt) išankstinius apmokėjimus už ilgalaikį turtą bei nebaigtą statybą.

2005 m. gruodžio 31 d. ilgalaikių gautinų sumų likutyje taip pat buvo apskaityta 2 910 tūkst. Lt. Ilgalaikė gautina suma iš „Kemira Growhow Oy”, už asocijuotos įmonės UAB „Kemira Lifosa”, parduotos 2004 m., akcijas. 2006 m. gruodžio 31 d. ši suma apskaityta prekybos ir kitose gautinose sumose.

13. ATSARGOS

	2006	2005
Pagaminta produkcija	13 242	33 961
Žaliavos ir medžiagos	32 059	30 942
Nebaigta gamyba	1 533	2 607
Pusgaminiai	1 923	772
	48 757	68 282

14. PREKYBOS IR KITOS GAUTINOS SUMOS

	2006	2005
Prekybos gautinos sumos, bendraja verte	73 270	59 586
Atidėjimas prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimui	(601)	(1 819)
Gautinas PVM	11 685	11 828
Suteikta trumpalaikė paskola	13 669	14 562
Išankstiniai apmokėjimai tiekėjams	6 884	3 296
Gautinos subsidijos	4 092	-
Kitos gautinos sumos	3 966	6 006
	112 965	93 459

13 669 tūkst. Lt trumpalaikė paskola yra suteikta susijusiai šaliai „Eurochem trading“ pagal 2005 m. gruodžio 23 d. pasirašytą sutartį. Paskola suteikta JAV doleriais. Pagal 2006 m. gruodį pakeistas sutarties sąlygas, paskola suteikta laikotarpiui iki 2007 m. gruodžio 31 d. su 5,3 proc. palūkanų norma.

15. FINANSINIS TURTAS APSKAITOMAS TIKRAJA VERTE

Finansinį turtą apskaitomą tikrąja verte per pelno (nuostolių) ataskaitą sudaro trumpalaikės pinigų rinkos investicijos pagal sutartį, 2006 m. gruodį pasirašytą su SEB Vilniaus banku.

16. PINIGAI IR PINIGŲ EKIVALENTAI

	2006	2005
Pinigai banke	24 717	11 105
Pinigai kasoje	19	8
	24 736	11 113

17. AKCINIS KAPITALAS

2006 m. gruodžio 31 d. įstatinį akcinį kapitalą sudarė 21 020 564 paprastosios vardinės akcijos, kurių kiekvienos nominali vertė lygi 10 Lt. Per 2006 m. nebuvo jokių įstatinio akcinio kapitalo pasikeitimų.

**AB „LIFOSA”
FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS PASTABOS
2006 M. GRUODŽIO 31 D.**

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. Lt, jeigu nenurodyta kitaip)

18. SUBSIDIJOS

Vadovaujantis LR ūkio ministro 2006 m. lapkričio 24 d. įsakymu, Bendrovė įgijo teisę gauti 6 000 tūkst. Lt subsidiją iš ES struktūrinių fondų, skirtą projekto „Vietinių ir atsinaujančių sieros rūgšties cecho energijos šaltinių naudojimas energijos gamybai” finansavimui. Šis projektas buvo pradėtas 2006 m. liepos 1 d. ir jį numatoma užbaigti 2007 m. rugpjūčio 1 d. Bendrovė apskaitė gautiną subsidiją gautinų sumų straipsnyje, o subsidiją įsipareigojimų straipsnyje suma, lygia 2006 m. gruodžio 31 d. patirtų sąnaudų sumai. Balanso parengimo dieną Bendrovė nebuvo gavusi jokios subsidijos dalies.

19. PREKYBOS IR KITOS MOKĖTINOS SUMOS

	2006	2005
Prekybos mokėtinios sumos	19 257	28 139
Mokėtinis importo PVM	4 764	7 216
Kitos mokėtinios sumos ir sukauptos sąnaudos	9 678	5 825
Avansu gautos sumos	156	3 557
Kiti mokėtini mokesčiai	726	1 371
Mokėtini atlyginimai ir socialinio draudimo įmokos	1 141	1 066
	35 722	47 174

20. PINIGŲ SRAUTAI IŠ ĮPRASTINĖS VEIKLOS

	2006	2005
Pelnas prieš apmokestinimą	45 529	95 152
Koregavimai:		
Nusidėvėjimas ir amortizacija (10, 11 pastabos)	26 063	25 346
Atsargų nurašymas	-	-
Finansinės palūkanos	(1 267)	780
Prekybos gautinų sumų nurašymas ir atidėjimas jų vertės sumažėjimui	-	65
Grynasis nuostolis (pelnas) iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo	(17)	(163)
Nerealizuotas valiutų kursų pasikeitimo nuostolis (pelnas)	10 860	(5 126)
Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:		
– prekybos ir kitos gautinos sumos	(32 075)	(28 682)
– mokėtinios sumos	(11 633)	19 480
– atsargos	19 525	(33 818)
Pinigų srautai iš įmonės veiklos	56 985	73 034

Per 2006 metus neįvyko jokių reikšmingų nepiniginių sandorių.

Pinigų srautų ataskaitoje pajamas iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo sudaro:

	2006	2005
Likutinė vertė (11 pastaba)	137	267
Pelnas iš ilgalaikio materialiojo turto pardavimo (5 pastaba)	17	163
	154	430

AB „LIFOSA”
FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS PASTABOS
2006 M. GRUODŽIO 31 D.

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. Lt, jeigu nenurodyta kitaip)

21. SANDORIAI SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS

Bendrovę kontroliuoja „Mineral Chemical Company Eurochem“ (Rusija), kuriai priklauso 91,15 proc. Bendrovės akcijų. Pagrindiniai „Mineral Chemical Company Eurochem“ akcininkai, valdantys po 50 proc. šios įmonės akcijų, yra ponai Andrej Melničenko ir Sergej Popov.

Kitos susijusios šalys yra „Eurochem“ grupė ir Bendrovės vadovybė.

Su susijusiomis šalimis įvyko šie sandoriai:

	2006		2005	
	Pardavimai	Pirkimai	Pardavimai	Pirkimai
„Cumberland Sound Limited“	-	-	-	945
„Eurochem Trading GmbH“	296 524	222 159	158 905	238 026
„Belorechenskoe Minudobrenye“	-	-	6 013	-
„Harvester Shipmanagement Ltd“	-	39 609	-	39 262
	296 524	261 768	164 918	278 233

Lentelėje nurodytos susijusios šalys priklauso „Eurochem“ grupei. Sandorius tarp susijusių šalių sudaro žaliavų pirkimai („Eurochem Trading GmbH“ ir „Belorechenskoe minudobrenye“) bei produkcijos pardavimas („Eurochem Trading GmbH“).

Sandorių su susijusiomis šalimis likučiai metų pabaigoje:

	2006		2005	
	Gautinos sumos iš išankstiniai apmokėjimai	Mokėtinos sumos	Gautinos sumos iš išankstiniai apmokėjimai	Mokėtinos sumos
„Eurochem Trading GmbH“	63 690	4 017	30 297	16 537
„Belorechenskoe minudobrenye“	-	-	69	-
„Harvester Shipmanagement Ltd“	-	2 192	-	3 264
„Eurochem A.M. Limited“	13 669	-	14 562	-
	77 359	6 209	44 928	19 801

Gautinų sumų ir išankstinių apmokėjimų likučiai apima gautinas sumas už parduotą produkciją („Eurochem Trading GmbH“) ir suteiktą paskolą („Eurochem A.M. Limited“). Mokėtinų sumų likučiai apima mokėtinas sumas už nupirktas žaliavas.

Pagrindinių vadovų darbo užmokestis

2006 m. Bendrovė apskaitė 2 067 tūkst. Lt išmokų darbuotojams (2005 m. – 1 640 tūkst. Lt), kurias sudarė 968 tūkst. Lt atlyginimai (2005 m. – 643 tūkst. Lt), 415 tūkst. Lt premijos (2005 m. – 412 tūkst. Lt) ir 684 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokos (2005 m. – 585 tūkst. Lt). Vidutinis pagrindinių vadovų skaičius 2005 ir 2006 metais buvo 5.

**AB „LIFOSA”
FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS PASTABOS
2006 M. GRUODŽIO 31 D.**

(Visos sumos lentelėse yra tūkst. Lt, jeigu nenurodyta kitaip)

22. NEAPIBRĖŽTIEJI IR NEBALANSINIAI ĮSIPAREIGIJIMAI

Neapibrėžtieji įsipareigojimai

Bendrovės gamybos proceso metu susidaro gipso perteklius, kuris laikomas atliekomis. Pagal Aplinkos ministro įsakymą, Bendrovė parengė Atliekų tvarkymo veiklos nutraukimo planą, tuo atveju, jeigu Bendrovė nutrauktų savo veiklą, bei įvertino tokiu atveju planuojamas atliekų sutvarkymo išlaidas, sudarančias 2 497 tūkst. Lt. Remiantis šiuo įvertinimu visai planuojamai sumai buvo gauta banko garantija iš SEB VB banko apribojant Bendrovės naudojimąsi 2 497 tūkst. Lt suma. (12 pastaba).

Bendrovės ekonominių išteklių panaudojimas atliekų tvarkymui pagal aukščiau aprašytą planą yra Bendrovės pilnai kontroliuojamas ir nėra tikėtinas, todėl kad jis įvyktų tiktai Bendrovei nutraukus savo veiklą. Bendrovės vadovybė bei akcininkai neplanuoja likviduoti Bendrovės arba nutraukti prekybos numatomoje ateityje bei nenumato tokios situacijos, kad tai padaryti būtų neišvengiama. Remiantis tuo finansinėje atskaitomybėje nėra suformuotas atidėjimas planuojamoms atliekų tvarkymo išlaidoms.

Kapitalinių investicijų įsipareigojimai

Kapitalinių investicijų įsipareigojimai, susiję su ilgalaikiu materialiuoju turtu, dėl kurių balanso parengimo dienai buvo pasirašyta sutartis, tačiau kurie nebuvo pripažinti finansinėje atskaitomybėje, sudarė 4 710 tūkst. Lt (2005 m. gruodžio 31 d. – 6 789 tūkst. Lt).

Neapibrėžtieji mokesstiniai įsipareigojimai

Mokesčių inspekcija nėra atlikusi pilnos apimties mokesčių patikrinimo Bendrovėje nuo 2003 metų. Mokesčių inspekcija gali bet kuriuo metu, per 5 iš eilės einančius metus po ataskaitinių mokesčių metų, patikrinti buhalterijos knygas ir apskaitos įrašus bei apskaičiuoti papildomus mokesčius ir baudas. Bendrovės vadovybei nežinomos jokios aplinkybės, dėl kurių galėtų iškilti potencialus reikšmingas įsipareigojimas šiuo atžvilgiu.

Emisijos teisės

Bendrovė dalyvauja anglies dioksido viršutinės ribos ir prekybos scheme (angl. *cap and trade scheme*). 2005 m. LR Vyriausybė nustatė Bendrovei tikslą sumažinti anglies dioksido emisijos į atmosferą kiekį iki 57 793 tonų (viršutinė riba) per 2005–2007 metus. Vyriausybė Bendrovei suteikia emisijos teises, kurių skaičius lygus viršutinei ribai. Teisės suteikiamos neatlygintinai. Nemokamai gautas emisijos teises Bendrovė apskaito nuline verte. 2006 m. Bendrovės faktinės emisijos sudarė 1 110 tonų (2005 m. – 7 782 tonas). Likusių nepanaudotų emisijos teisių rinkos vertė 2006 m. gruodžio 31 d. sudarė 629 tūkst. Lt (2005 m. – 3 738 tūkst. Lt). Vadovybės nuomone, faktinė anglies dioksido emisija neviršys gautų emisijos teisių, todėl finansinėje atskaitomybėje už 2006 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus nebuvo apskaitytos jokios papildomai sukauptos sąnaudos.

AB „LIFOSA“ METINIS PRANEŠIMAS

Bendrovės metinis pranešimas parengtas pagal Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo 24 straipsnio reikalavimus, Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio, Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio nustatyta tvarka. Neatskiriama šio metinio pranešimo dalis – 1 Priedas, Bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso laikymosi atskleidimo forma.

1. Objektivi įmonės būklės, veiklos vykdymo ir plėtros apžvalga, pagrindinių rizikos rūšių ir neapibrėžtumų, su kurias bendrovė susiduria, apibūdinimas .

AB „Lifosa“ yra vienintelė Lietuvoje fosforo trąšų gamykla, kontroliuojama Rusijos kompanijos MCC „Eurochem“, kuriai tiesiogiai priklauso 91,15 proc. bendrovės akcijų.

Bendrovės pagrindinė ūkinė veikla yra:

tarpinių produktų-sieros rūgšties, ekstraktinės fosforo rūgšties gamyba;
pašarinių fosfatų -monokalcio, dikalcio, monodikalcio gamyba;
azoto-fosforo trąšos- diamonio fosfato (DAP) gamyba;
aliuminio fluorido gamyba;
aukščiau išvardintos produkcijos didmeninė prekyba;
elektros ir šiluminės energijos gamyba, panaudojant sieros rūgšties gamybos technologinio proceso šilumą, bei jos pertekliaus pardavimas.

Pagrindinę gamybos bei pardavimų dalį sudaro diamonio fosfatas, dažniausiai žemės ūkyje naudojamos koncentruotos azoto-fosforo trąšos.

2006 m. pasaulinė fosforo trąšų gamyba išlaikė augimo tendencijas, kainos bei paklausa pasauliniu mastu augo. Per keletą paskutinių metų reikšmingai sumažėjo grūdinių kultūrų atsargos. Dėl išaugusių pajamų, kokybiškesnio baltyminio maisto paklausos, didėjančio gyventojų skaičiaus, ribotų naudingos žemės plotų, biokuro gamybos augimo, grūdinių kultūrų pasaulinės atsargos 1995-2006m. laikotarpiu sumažėjo 2 kartus. Didėjanti maisto bei biokuro paklausa bei ribotos atsargos didino pasaulines grūdų kainas, dėl to didėjo ūkininkų perkamoji galia . Trąšų paklausa pasaulinėje rinkoje augo vidutiniškai 2 proc. Atskirų regionų paklausa priklausė nuo kainų, augalininkystės rūšių, dotacijų politikos, oro ir logistikos sąlygų. Vakarų Europos paklausa mažėjo, šį mažėjimą kompensavo Centrinės Europos paklausos augimas. Besivystančių pasaulio regionų fosforo trąšų poreikis didėjo. Ryškesniu paklausos augimu pasižymėjo Azija, pirmiausia Kinija, Indija, Pakistanas bei Lotinų Amerika, pirmiausia Brazilija. Augo ir Rusijos bei Afrikos rinkos, bet kiekybine išraiška jos buvo mažesnės. Azijos regiono paklausa sudarė apie 50 proc. pasaulinės fosfatinių trąšų paklausos, Europos regiono – 10 proc., Baltijos ir NVS šalių-2 proc. visos pasaulinės paklausos.

Didžiąją fosforo trąšų pasaulinės prekybos dalį sudarė diamonio fosfatas. Tarptautinės prekybos apimtys 2006 m. išliko 2005 metų lygio, t.y. apie 12 mln. tonų fosforo produktų. Augo pašarinių fosfatų rinka, vidutiniškai 2,5 proc. per metus, Vakarų Europoje ši rinka liko stabili.

Rinkos cikliškumas neįtakėjo diamonio fosfato kainos 2006m., ji išliko tokia pati kaip 2005 m.

2006 m. AB „Lifosa“ nuosekliai ir sėkmingai stiprino savo pozicijas pasaulinėje rinkoje bei toliau įgyvendino aktyvią fosforo trąšų bei pašarinių fosfatų pardavimų plėtros strategiją svarbiausiuose Europos, Azijos, Afrikos, Amerikos regionuose. Įvertinus rinkos sąlygas bei ekonominę naudą, 2006 m. buvo padidinta galutinių produktų - diamonio fosfato ir monokalcio fosfato gamyba bei pardavimai.

AB „LIFOSA“ METINIS PRANEŠIMAS (tęsinys)

Fosfatinių trąšų rinkos artimiausių metų prognozės optimistinės. Įvertinus rinkų augimo tendencijas, prognozuojama, kad iki 2015 m. pasaulinės fosfatinių trąšų paklausos augimas sudarys vidutiniškai 1,9 proc. per metus. Kainos išliks stabilios 2007-2008 m., po to pradėsiančios veikti naujos gamyklos Kinijoje, Maroke, Saudo Arabijoje gali įtakoti pasaulines fosforo trąšų kainas. Rinkos analitikai prognozuoja, kad žaliavų kainos iš esmės liks 2006 m. lygio ir mažės ateityje:

amoniako kaina nebesieks 2006 m. pasiektų rekordinių aukštumų ir iki 2010 m. pastoviai mažės; sieros kainos korekcijos žemyn, nežymiai prasidėjusios 2006 m. pabaigoje, tęsis dar keletą ateinančių metų; fosfatinės žaliavos-fosforitų, apatitų kainos, augusios 2005-2006 m., toliau augs 2007 m. Vėliau kainos nebedidės iki 2010 m;

2010 m. Saudo Arabijoje pradės veiklą fosforo rūgšties ir DAP gamyklos, kurių gamybinis pajėgumas 2,9 mln. tonų per metus. Tuo metu tikėtinas kainos kritimas ir nauja fosforo trąšų rinkos krizė.

Pagrindinės rizikos, su kuriomis susiduria bendrovė

Konkurencijos rizika

Dėl Afrikoje ir Vidurio Rytuose statomų naujų DAP gamyklų, gali stipriai padidėti fosfatinės produkcijos pasiūla ateinančius 5 metus. Tai sumažintų produkcijos pardavimo kainas, be to, šie regionai pasižymi mažesniais gamybos kaštais. Dėl to sumažėtų bendrovės gaminamų produktų pelningumas.

Nepalankūs konkurentų veiksmai Europoje, dėl to mažėjanti gaminamo DAP paklausa gali sumažinti pajamas ir santykinę pelno dalį pagrindinėje bendrovės rinkoje.

Bendrovė nuolat stebi konkurentus, analizuoja informaciją apie naujų gamyklų statybą. Stiprioji AB „Lifosa“ pusė yra produkto kokybė, atitinkanti Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimus. Diamonio fosfatas neturi sunkiųjų metalų bei radioaktyvių priemaišų. Planuojamas produkcijos diversifikavimas, ieškoma naujų rinkos segmentų kitoms fosforo trąšų rūšims. Sėkmės faktorius yra bendrovės gebėjimas gaminti galutinio vartotojo poreikius atitinkančią produkciją.

Ekonominių-socialinių veiksnių rizika

DAP yra prekė, pasižyminti kainų cikliškumu, svyravimų ciklų metu kas 7-10 metų kartojasi krizės ir pakilimai. Dėl rinkos svyravimų galimas pajamų sumažėjimas ir nuostolių patyrimas (apie 80 proc. parduodamos produkcijos sudaro DAP). Pažymėtina, kad tiek pakilimo, tiek krizės laikotarpiais įmonės turi mažai galimybių įtakoti produkcijos kainą. Be to, dėl pasikeitusių vartotojų gyvenimo įpročių ir psichologinių veiksnių gali sumažėti fosfatinių trąšų paklausa Europoje.

Bendrovė valdo riziką, veikdama skirtingose rinkose ir skirtingu laikotarpiu (Europos rinkose prekiaujama rugpjūčio-balandžio mėnesiais, Azijos rinkose kovo-rugpjūčio mėnesiais, Afrikos rinkose sausio-rugpjūčio mėnesiais, Centrinės ir Pietų Amerikos birželio-rugsėjo mėnesiais). Diversifikuojami pardavimų kanalai. Prognozuojamas produkcijos (biokuro žaliavos, genetiškai modifikuotos produkcijos), kuriai ateityje bus reikalingos trąšos, paklausos augimas. Daromos investicijos, kurių tikslas – kaštų mažinimas. Rinkos nuosmukio metu tai padeda užtikrinti santykinai žemą produkcijos savikainą.

Apsirūpinimo žaliavomis rizika

Didžiąją dalį pagamintos produkcijos savikainos sudaro žaliavų įsigijimo savikaina, todėl dėl riboto žaliavų kiekio rinkoje ir augančių kainų, nuolat didėjančių transportavimo sąnaudų, didėja produkcijos savikaina. Dėl blogų oro sąlygų, regioninių neramumų, sudėtingėja žaliavų tiekimas, trikdomas gamybos ciklas, kaupiamos didesnės žaliavų atsargos, mažėja atsargų apyvartumas, didėja sandėliavimo sąnaudos bei auga apyvartinio kapitalo poreikis.

AB „LIFOSA“ METINIS PRANEŠIMAS (tęsinys)

Rizika valdoma nuolat stebint rinką, prognozuojant žaliavų kainų pokyčius. Pagrindinių žaliavų tiekimą užtikrina akcininkas MCC „Eurochem“. Žaliavų pirkimas ir transportavimas nuolat planuojamas. Veikia tiekėjų atrankos ir vertinimo procedūros. Kiekvienai žaliavų rūšiai parenkami keli potencialūs tiekėjai.

Užsienio valiutos kurso svyravimo rizika

Kadangi prekyba DAP vyksta JAV doleriais, galima rizika, susijusi su nepalankiu JAV dolerio kurso svyravimu nacionalinės valiutos atžvilgiu. Rizika valdoma derinant įplaukų ir išlaidų valiutas, už žaliavas ir transportavimą atsiskaitoma JAV doleriais. Ši rizika bendrovei nėra labai reikšminga, nes tik 10 proc. gaunamų JAV dolerių reikia parduoti tam, kad bendrovė įvykdytų turimus įsipareigojimus nacionaline valiuta.

2. Finansinių ir nefinansinių veiklos rezultatų analizė, su aplinkos ir personalo klausimais susijusi informacija.

Per ataskaitinius metus bendrovės pajamos sudarė 682 466 tūkst. Lt, lyginant su 2005 m. (603 865 tūkst. Lt), 13 proc. arba 78 601 tūkst. Lt daugiau. Produkcijos pardavimo pajamos sudarė 664 741 tūkst. Lt (2005 m. 582 996 tūkst. Lt) arba 97,40 proc. (2005 m. 96,54 proc.) visų bendrovės pajamų.

Pardavimų pajamose didžiausia dalį - 81,79 proc. arba 558 162 tūkst. Lt sudaro DAP pardavimai (2005m.- 80,73 proc. arba 487 517 tūkst. Lt), jie lėmė pagrindinį pajamų augimą, už šį produktą per ataskaitinius gauta 70 645 tūkst. Lt arba 14,5 proc. daugiau nei 2005 m. Vietinėje rinkoje parduoto DAP pajamos sudarė 49 138 tūkst. Lt. arba 8,8 proc. visų DAP pardavimo pajamų (2005 m. 49 511 tūkst. Lt arba 10,16 proc.).

Per 2006 m. pagal Tarptautinius finansinę atskaitomybės standartus bendrovė uždirbo 37 220 tūkst. Lt grynojo pelno, lyginant su 2005 m. (81 516 tūkst. Lt) 54,3 proc. arba 44 295 tūkst. Lt mažiau. Veiklos pelnas per 2006 m. sudarė 44 262 tūkst. Lt, tai yra 53,5 proc. arba 50 896 tūkst. Lt mažiau nei 2005 m. (95 158 tūkst. Lt). Grynojo pelningumo marža 2006 m. buvo 5,45 proc. (2005 m. - 13,5 proc.). Veiklos pelningumo marža 2006 m. buvo 6,48 proc. (2005 m.- 15,76 proc.).

Pagrindiniai bendrovės pelningumą sąlygojantys veiksniai: žaliavų kaina, gamybinių pajėgumų panaudojimas (masto ekonomija), logistikos kaštai, tiek atsivežant gamybai reikalingas žaliavas, tiek pristatant produkciją pirkėjui.

Pelningumo sumažėjimą 2006 m. daugiausia lėmė pagrindinių žaliavų: sieros, amoniako bei fosfatinės žaliavos fosforito kainų augimas. Lifosa gamybos procese naudoja pagrindines žaliavas: apatitą, fosforitą, amoniaką, sierą, aliuminio hidroksidą, kalkes. Visos šios žaliavos yra importuojamos. Pagrindinių žaliavų įsigijimo savikaina, priklausomai nuo žaliavos rūšies, per 2006 m. išaugo nuo 9 iki 28 proc. Vertinė išraiška žaliavų ir medžiagų savikaina 2006 m. buvo 62 731 tūkst. Lt didesnė nei 2005 m.

Ataskaitiniais metais gamyboje naudota daugiau fosfatinės žaliavos iš Maroko, turinčios mažiau aktyviosios medžiagos, jos bazinė kaina bei gabenimo kaštai yra daug didesni, lyginant su MCC „Eurochem“ grupės įmonės tiekiamu apatitu. Amoniako įsigijimo savikaina augo dėl keletos objektyvių priežasčių: dėl aukštų dujų kainų ir augančios paklausos. Vidutinės pasaulinės kainos priklausomai nuo indekso buvo 2-5 proc. aukštesnės nei 2005 m., pabrango pervežimai geležinkeliu per Baltarusijos, Lietuvos teritorijas; nuo 2006 m. ES nebegalioja lengvatinis 2 proc. muitas amoniakui, įvežamam į ES iš trečiųjų šalių. Praėjusiais metais amoniako maito tarifas sudarė 5,5 proc. nuo importuojamo krovinio vertės. Sieros įsigijimo savikaina didėjo dėl pervežimo geležinkeliu tarifų indeksavimo.

AB „LIFOSA“ METINIS PRANEŠIMAS (tęsinys)

Aplinkosauga

Aplinkosauginiai reikalavimai ataskaitinio laikotarpio metu buvo vykdomi pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius normatyvinius aktus, teisinius dokumentus. Pretenzijų ir baudų nebuvo gauta. Deklaruojama veikla atitiko aplinkosaugos vadybos reikalavimus pagal tarptautinį ISO 14001:2004 standartą. Bendrovė per 2006 m. sumokėjo 752 tūkst. Lt mokesčių už aplinkos teršimą ir gamtos išteklius, tai 69 tūkst. Lt mažiau nei 2005 m. (821 tūkst. Lt).

Bendrovėje vykdomas išmetamų į aplinkos orą teršalų poveikio, nuotekų bei požeminio gruntinio vandens monitoringai. Per 2006 m. į atmosferą išmesta 1 868 t kenksmingų medžiagų iš stacionarių teršimo šaltinių. Lyginant su 2005 m. teršalų išmetimas sumažėjo 338 t. Sieros dioksido išmetimai sudarė 87 proc. visų išmetimų į atmosferą. Padidėjus mineralinių trąšų gamybai, lyginamieji teršalų išmetimai kg/t produkto į atmosferą ir vandens telkinius išliko to paties lygio. Per 2006 m. bendrovėje susidarė ir sutvarkyta nuosavame sąvartyne 1 976 054 tonos fosfogipso.

Duomenys apie personalą

Bendrovėje dirba aukštos kvalifikacijos darbuotojai ir inžinieriai, užtikrinantys produkcijos kokybę bei technologinių naujovių diegimą. Ataskaitinių metų pabaigoje bendrovėje dirbo 1030 darbuotojų (2005 m.-1051 darbuotojas). Darbuotojų amžiaus vidurkis yra 44 metai. Kaita per 2006 metus sudarė 10,4 proc. visų darbuotojų. Vadovai ir specialistai sudarė 18,8 proc. visų darbuotojų.

3. Nuorodos ir papildomi paaiškinimai apie metinėje finansinėje atskaitomybėje pateiktus duomenis

Papildomų paaiškinimų nėra.

4. Visų bendrovės įsigytų ir turimų savų akcijų skaičius bei jų nominali vertė ir įstatinio kapitalo dalis, kurią tos akcijos sudaro.

Bendrovė nėra įsigijusi savų akcijų.

5. Per ataskaitinį laikotarpį įsigytų ir perleistų savų akcijų skaičius.

Per ataskaitinį laikotarpį sandorių savomis akcijomis nebuvo.

6. Informacija apie apmokėjimą už savas akcijas, jeigu jos įsigyjamoms ar perleidžiamoms už užmokestį.

Per ataskaitinį laikotarpį sandorių savomis akcijomis nebuvo.

7. Įmonės savų akcijų įsigijimo per ataskaitinį laikotarpį priežastys.

Per ataskaitinį laikotarpį sandorių savomis akcijomis nebuvo.

8. Informacija apie emitento filialus ir atstovybes.

Ataskaitiniais metais bendrovė dukterinių įmonių, filialų ir atstovybių neturėjo, neįsigijo ir nepardavė kitų bendrovių akcijų.

9. Svarbūs įvykiai, buvę nuo praėjusių finansinių metų pabaigos.

2006 m. kovo 14 dieną pasirašytas trišalis kompanijos MCC „EuroChem“, AB „Lifosa“ ir Kėdainių rajono savivaldybės ekonominio ir socialinio bendradarbiavimo susitarimas. Pagal jį regiono sveikatos apsaugos, sporto, kultūros, švietimo paramos programoms skirta 1,17 mln. litų.

2006 m. gegužės mėnesį pasodinta 14 ha miško prie fosfogipso laukų.

AB „LIFOSA“ METINIS PRANEŠIMAS (tęsinys)

2006 m. gruodžio 11 dieną AB „Lifosa“, Ūkio ministerija ir Lietuvos verslo paramos agentūra pasirašė ES struktūrinių fondų paramos skyrimo projektui „Vietinių ir atsinaujinančių sieros rūgšties cecho energijos šaltinių naudojimas energijos gamybai“ sutartį.

10. Informacija apie bendrovės veiklos veiklos planus, plėtrą bei prognozes.

2007 m. bendrovė planuoja 2 proc. padidinti DAP gamybą, 8 proc. padidinti monodikalčio fosfato gamybą. Pagrindinio produktų komponento fosforo rūgšties gamyba padidės 4 proc., gamybiniai pajėgumai šiam produktui pagaminti bus išnaudoti 100 proc. Pardavimų regionai ir kiekybinės proporcijos išliks panašūs kaip 2006 m., atsižvelgiant į sezoniskumą prioriteta teikiant geografiškai palankiam Europos regionui. 2007 m. planuojama investuoti 7,75 mln. Lt ir užbaigti projektą „Vietinių ir atsinaujinančių sieros rūgšties cecho energijos šaltinių naudojimas energijos gamybai“, į visų cechų gamybos įrangos atnaujinimą investuoti 12,1 mln Lt.

Bendrovės tikslas – toliau išlikti konkurencinga mineralinių fosforo trąšų įmone, įveikiant pasaulinės rinkos svyravimus. Tariamasi su kompanijos MCC „EuroChem“ vadovybe netolimoje ateityje padidinti pašarinių fosfatų gamybą iki 150 tūkst. tonų per metus eksploatacijon įvedant naują cechą. Numatoma modernizuoti ir paviršinių nuotekų surinkimą, pakartotinai jas panaudojant gamyboje. Tai leis mažinti mokesčius už gamtinių resursų naudojimą bei mažinti mokesčių už teršalų emisijas į aplinką. Taip pat planuojama sudėtinių fosfatų gamybos cecho vienos technologinės linijos pritaikymas gaminti azoto-fosforo-kalio (NPK) trąšas.

11. Informacija apie įmonės tyrimus ir plėtros veiklą.

Per praėjusius ataskaitinius metus įmonė nevykdė tyrimų ir plėtros veiklos.

12. Finansinės rizikos valdymo tikslai, apsidraudimo priemonės.

Per praėjusius ataskaitinius metus įmonė nenaudojo finansinės rizikos apsidraudimo priemonių.

Generalinis direktorius

Jonas Dastikas

Bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso laikymosi atskleidimo forma

AB „Lifosa“ (toliau Bendrovė), vadovaudamasi LR Vertybinių popierių įstatymo 21 straipsnio 3 dalimi ir AB „Vilniaus vertybinių popierių birža“ (toliau VVPB) prekybos taisyklių 20.5. punktu, atskleidžia, kaip Bendrovė laikosi VVPB patvirtinto bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso (toliau Valdymo kodeksas) ir konkrečių jo nuostatų.

Bendrovė pateikia atskleidimus dėl Valdymo kodekso nuostatų laikymosi pagal kiekvieną Valdymo kodekse numatytą principą ir to principo rekomendacijas. Atskleidimai pateikiami kaip patvirtinimai, kurie reiškia, kad Bendrovė laikosi arba nesilaiko Valdymo kodekso konkretaus principo rekomendacijų, arba kaip daliniai patvirtinimai, kurie reiškia, kad Bendrovė iš dalies laikosi arba nesilaiko konkrečių Valdymo kodekso rekomendacijų.

I principas: Pagrindinės nuostatos

Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.

Bendrovė patvirtina, kad didžiąja dalimi laikosi Valdymo kodekso I principo rekomendacijų. Valdymo kodekso 1.1. punkto rekomendacijų Bendrovė tam tikra dalimi nesilaiko, nes Bendrovės plėtros strategija nėra viešai skelbiama Bendrovės interneto tinklalapyje, tačiau ji atskleidžiama Bendrovės metinėse veiklos ataskaitose, pateiktose VPK ir VVPB, JAR, dienraščių pranešimuose ir straipsniuose, spaudos konferencijose, televizijos laidose. Bendrovės valdyba ir vadovas glaudžiai bendradarbiauja, siekdami kuo didesnės naudos akcininkams. Bendrovės valdybos nariai yra pagrindinio Bendrovės akcininko ir Bendrovės vadovaujantys darbuotojai, Bendrovės vadovas yra valdybos narys.

Bendrovėje yra įdiegtos Kokybės vadybos (ISO 9001), Aplinkos vadybos (ISO 14001) bei Darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos (OHSAS 18001) sistemos, nuolat atnaujinama kolektyvinė sutartis, kasmet darbuotojams bei darbuotojų atstovams susirinkimų metu pateikiamos ataskaitos apie kolektyvinės sutarties vykdymą, rengiamos atvirų durų dienos, susitikimai su vietos bendruomene. Bendrovės nuomone, paminėtų dokumentų bei priemonių pagrindu valdymo organai užtikrina tiekėjų, klientų, darbuotojų bei vietos bendruomenės interesus.

II principas: Bendrovės valdymo sistema

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.

Bendrovė patvirtina, kad didžiąja dalimi laikosi Valdymo kodekso II principo reikalavimų. Bendrovėje yra sudarytas kolegialus valdymo organas – valdyba ir vienasmenis valdymo organas – Bendrovės vadovas (generalinis direktorius). Kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba nėra sudaroma. Bendrovės veiklos priežiūra ir vadovo atskaitomybė bei kontrolė yra užtikrinama valdybai analizuojant ir vertinant vadovo pateiktą bei valdybos reikalaujamą medžiagą kiekvieną mėnesį vykstančiuose valdybos posėdžiuose, visais svarbiausiais Bendrovės veiklos klausimais. Tokiu būdu Bendrovės valdyba nuolat užtikrina strateginį vadovavimą Bendrovei bei kontroliuoja, kaip generalinis direktorius ir kiti direktoriai įgyvendina Bendrovės kasmetinius verslo, investicijų, gamybos ir kt. planus.

Bendrovė nesilaiko šio Valdymo kodekso 2.3. punkto rekomendacijos - joje sudaromas tik vienas kolegialus organas – valdyba. Bendrovės nuomone, valdyba pakankamai efektyviai vykdo vadovo atliekamų funkcijų priežiūrą.

Bendrovės valdyba yra sudaroma iš penkių narių, renkamų ketverių metų kadencijai. Manoma, kad tai yra pakankamas skaičius, nes Bendrovės veikloje nėra pasitaikę atvejų, kad valdyboje dominuotų nedidelė asmenų grupė: sprendimai valdyboje absoliučia dauguma klausimų yra priimami vieningai.

Bendrovė laikosi 2.6. punkto rekomendacijos, nes Bendrovės valdybos nariai renkami maksimaliai įstatymų leidžiamai kadencijos trukmei ir pagal emitento įstatus ir praktiką valdybos narių kadencijų skaičius nėra ribojamas.

Bendrovė laikosi 2.7. punkto rekomendacijos, nes jos valdybos pirmininkas nebuvo ir nėra Bendrovės vadovas.

Pagal Bendrovei 2006 m. gruodžio 31 d. žinomus ir esamus akcininkus, kai vienam akcininkui priklauso 91,15 (devyniasdešimt vienas ir penkiolika šimtųjų) procentų visų Bendrovės akcijų ir balsų, galima teigti, kad Bendrovė laikosi II principo reikalavimų ir užtikrina Bendrovės akcininkų interesus.

Bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso laikymosi atskleidimo forma (tęsinys)

III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka.

Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų priežiūrą.

Bendrovė didžiąja dalimi nesilaiko šio Valdymo kodekso principo, kadangi Bendrovę kontroliuojantis akcininkas pagal turimą balsų skaičių, gali savo nuožiūra ir savo interesų užtikrinimui be jokių apribojimų siūlyti akcininkų susirinkimui atšaukti Bendrovės akcininkų susirinkimo renkama kolegialų organą ar pavienius jo narius.

Bendrovė kaupia informaciją apie kolegialaus organo narius, jų profesinį išsilavinimą, kvalifikaciją, interesų konfliktus Bendrovės valdybos darbo reglamento bei šio principo rekomendacijų 3.2 punkte nustatyta tvarka, ir atskleidžia didžiąją dalį informacijos viešai skelbiamuose visuotinių akcininkų susirinkimų sprendimų projektuose bei akcininkų susirinkimų metu. Bendrovė planuoja skelbti informaciją apie valdymo organų narius savo interneto tinklalapyje. Valdybos nariai dalyvauja įvairiuose tobulinimosi kursuose ir seminaruose, kuriuose jie informuojami apie esminius bendrovės veiklą reguliuojančių teisės aktų pasikeitimus.

Bendrovė laikosi šio Valdymo kodekso 3.4. punkto rekomendacijų, nes Bendrovės valdybą sudaro skirtingą patirtį bei įvairių žinių turintys nariai.

Bendrovė nesilaiko šio Valdymo kodekso 3.6. punkto rekomendacijų, kadangi nė vienas valdybos narys negali būti laikomas nepriklausomu pagal 3.7. punkte nustatytus nepriklausomumo kriterijus.

IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.

Bendrovė patvirtina, kad didžiąja dalimi laikosi Valdymo kodekso IV principo rekomendacijų.

Valdyba periodiškai svarsto ir tvirtina Bendrovės investicinius projektus, gamybos programas. Valdyba analizuoja, vertina Bendrovės metinės finansinės atskaitomybės projektą bei pelno (nuostolių) paskirstymo projektą ir teikia juos visuotiniam akcininkų susirinkimui. Bendrovės įstatuose ir valdybos darbo reglamente įtvirtinta valdymo organų pareiga veikti sąžiningai, protingai bei išimtinai Bendrovės ir jos akcininkų naudai ir interesais, būti lojaliems Bendrovei, vengti interesų konflikto.

Bendrovės turimais duomenimis valdybos nariai veikia gera valia Bendrovės atžvilgiu ir Bendrovė neturi jokių žinių ar pagrindo, dėl kurių galėtų abejoti, kad valdybos nariai veikia priešingai Bendrovei. Tuo atveju, kai valdybos posėdyje svarstomas klausimas, susijęs su valdybos nariu, suinteresuotas narys nusišalina nuo šio klausimo svarstymo ir balsavimo. Visi Bendrovės valdybos nariai dalyvauja valdybos posėdžiuose ir kiekvienas narys, Bendrovės nuomone, skiria pakankamai laiko valdybos nario pareigoms atlikti.

Bendrovės valdyboje nėra formuojami komitetai, todėl Bendrovė iš esmės nesilaiko šio principo 4.7-4.14. punktų numatytų rekomendacijų. Tačiau valdyba paprastai formuojama iš skirtingą patirtį, išsilavinimą bei skirtingas pareigas užimančių asmenų, todėl galima teigti, jog valdyba, vykdydama savo funkcijas, iš dalies vykdo skyrimo komiteto, atlyginimų komiteto ir audito komiteto funkcijas. Bendrovės valdyba parenka ir skiria Bendrovės vadovą bei nustato jo bei kitų direktorių, vyriausiojo buhalterio atlyginimą, Bendrovės vadovo bei kitų vadovaujančių darbuotojų parinkimui gali skelbti konkursą, svarsto ir pritaria arba nepritaria Bendrovės vadovo pasiūlytomis Bendrovės direktorių kandidatūroms, nuolat vertina jų patirtį, profesinius gebėjimus ir bendrovės strateginių tikslų įgyvendinimą, išklauso jų ataskaitas. Bendrovės valdyba parenka Bendrovės auditoriaus kandidatūrą bei siūlo ją tvirtinti visuotiniam akcininkų susirinkimui.

V principas: Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka

Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.

Bendrovė patvirtina, kad didžiąja dalimi laikosi šio Valdymo kodekso principo rekomendacijų. Bendrovės kolegialaus valdymo organo – valdybos - posėdžiai vyksta suderintu periodiškumu, darbotvarkės planuojamos iš anksto. Klausimus, kuriuos numatoma svarstyti valdybos posėdžiuose, taip pat valdybos nutarimų projektus rengia ir pateikia Bendrovės vadovas, valdybos nariai arba valdybos ar vadovo pavedimu Bendrovės specialistai. Į projektų rengimą gali būti įtraukiami ir kiti specialistai - ne Bendrovės darbuotojai. Kiekvienas valdymo organo narys gali susipažinti su posėdžio medžiaga iki posėdžio dienos. Pranešant apie posėdžius, iš anksto pateikiami nutarimų projektai ir kita būtina informacija. Paskelbto posėdžio darbotvarkė paprastai nėra keičiama, nebent posėdžio metu, kai jame dalyvauja visi Bendrovės valdybos nariai, nusprendžiama apsvarstyti papildomus klausimus.

Bendrovė nesilaiko 5.4. punkto rekomendacijos, nes joje sudaroma tik valdyba.

Bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso laikymosi atskleidimo forma (tęsinys)

VI. Bešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti bešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.

Bendrovė patvirtina, kad didžiąja dalimi laikosi šio Valdymo kodekso principo rekomendacijų. Bendrovės įstatinį kapitalą sudaro paprastosios nematerialiosios vardinės akcijos, kurios jų savininkams suteikia vienodas asmenines turtines ir neturtines teises.

Turto perleidimo, investavimo, įkeitimo, hipotekos, laidavimo ir garantavimo, paskolų bei kiti svarbūs ar didelės vertės sandoriai tvirtinami įstatuose nustatyta tvarka.

Bendrovė skelbia šaukiamų akcininkų susirinkimų nutarimų projektus VVPB ir VPK interneto tinklalapiuose, o nuo 2007 m. planuoja skelbti juos Bendrovės interneto tinklapyje įstatymų nustatyta tvarka.

Bendrovės susirinkimų vieta, data ir laikas parenkama taip, kad užtikrintų visų akcininkų galimybes aktyviai dalyvauti akcininkų susirinkime. Kiekvienas akcininkas gali dalyvauti susirinkime asmeniškai arba per įgaliotą atstovą bei reikalauti išankstinio balsavimo susirinkimo darbotvarkėje paskelbtais klausimais. Atsiradus poreikiui, Bendrovė parengia ir pateikia išankstinio balsavimo biuletenį.

Bendrovė nesilaiko šio Valdymo kodekso principo 6.7. punkto reikalavimų, nes kol kas neturi įdiegusi technologijų, leidžiančių užtikrinti telekomunikacijų įrenginių saugumą, teksto apsaugą bei galimybę identifikuoti balsuojančio asmens parašą ir nėra gavusi tokio pobūdžio pageidavimų iš akcininkų.

VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas

Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.

Bendrovė patvirtina, kad laikosi visų šio Valdymo kodekso principo numatytų rekomendacijų.

VIII principas: Bendrovės atlyginimų politika

Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.

Bendrovė nesilaiko šio Valdymo kodekso principų rekomendacijų dėl atlyginimų politikos ataskaitos viešo paskelbimo. Bendrovė įstatymų nustatyta tvarka metų prospekte-ataskaitoje skelbia Bendrovės vadovo ir vyresniosios vadovybės bendrą atlyginimų vidurkį. Bendrovė laikosi patvirtintos politikos, kad atlyginimų ir atlyginimų priedų sistema bei kiti išmokėjimai, susiję su darbo santykiais, sudaro Bendrovės komercinę paslaptį, todėl viešai neskelbtini.

IX principas: Interesų turėtojo vaidmuo bendrovės valdyme

Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovėje gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka *interesų turėtojai* apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.

Bendrovė patvirtina, kad laikosi visų šio Valdymo kodekso principo numatytų rekomendacijų. Rekomendacijų įgyvendinimo būdai ir priemonės atskleistos aprašant šio Valdymo kodekso I principo nuostatų įgyvendinimą.

X principas: Informacijos atskleidimas

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacijos apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.

Bendrovė pareiškia, kad tam tikra dalimi laikosi šio Valdymo kodekso principo, išskyrus rekomendacijas, numatytas 10.3. ir 10.7 punktuose ir tai yra paaiškinta atskleidžiant, kaip Bendrovė laikosi VI bei VIII principų rekomendacijų. Bendrovė laikosi šio principo 10.4 bei 10.5 punktų rekomendacijų, skelbdama šiuose punktuose nurodytą informaciją išorės šaltiniuose bei Bendrovės vidaus informacinėse sistemose, prieinamose darbuotojams.

Bendrovė sieks visa apimtimi laikytis 10.3, 10.6 bei 10.7 punktų rekomendacijų, papildomai skelbdama juose nurodytą informaciją Bendrovės interneto tinklalapyje.

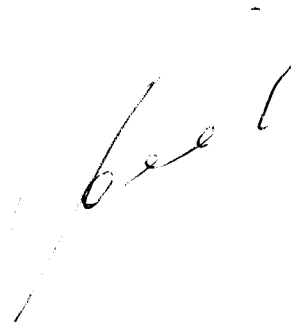
Bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso laikymosi atskleidimo forma (tęsinys)

XI principas: Bendrovės audito įmonės parinkimas

Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito išvados ir nuomonės nepriklausomumą.

Bendrovė pareiškia, kad laikosi visų šio Valdymo kodekso principo rekomendacijų. Šio principo 11.3. punkto rekomendacijos Bendrovei neaktualios, nes audito įmonė nesuteikė ne audito paslaugų ir nėra gavusi užmokesčio už tai.

Generalinis direktorius

Jonas Dastikas